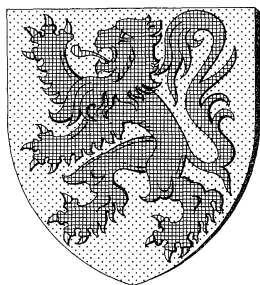


29 m 195



VLAAMSE RAAD

BUITENGEWONE ZITTING 1995

PLENAIRE VERGADERING

HANDELINGEN 12

VERGADERING VAN WOENSDAG 27 SEPTEMBER 1995

BESLUIT HERVERDELING VAN BASISALLOCATIES VAN DE BEGROTING 1995

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT – VOORDRACHT KANDIDATEN

VERVOLGING TEN LASTE VAN EEN LID VAN DE VLAAMSE RAAD

VOORSTEL VAN MOTIE UITGAVENBEGROTING 1995

Inhoud

Nr. 12

Woensdag 27 september 1995
Middagvergadering

| | Blz. |
|---|------|
| Berichten van verhindering | 241 |
| Samenstelling van de commissies | |
| Wijziging onder de vaste leden | 241 |
| Mededeling van de Vlaamse regering | |
| Debat (Voortzetting) | 241 |
| Sprekers : de heren P. Van Grembergen, J. De Roo, C. Vandenbroeke, J. Gabriels, J. Geysels, R. Voorhamme, A. Denys, K. De Gucht, mevrouw V. Dua, de heren F. Dewinter, J. Malcorps, M. Van Peel, E. Verrijken, J. Van Hauthem, mevrouw N. Maes, minister-president L. Van den Brande, ministers E. Van Rompuy, T. Kelchtermans | |
| Besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 – 29 (BZ 1995) – Nrs. 1 tot 3 | |
| Beraadslaging | 264 |
| Sprekers : de heren L. Goovaerts, verslaggever, en P. Dumez | |
| Vervolg ten laste van een lid van de Vlaamse Raad | |
| Bespreking | 265 |
| Sprekers : de heer L. Goovaerts, verslaggever, en P. Dumez | |
| Vaste commissie voor Taaltoezicht | |
| Voordracht van kandidaten | 267 |
| Mededeling van de Vlaamse regering | |
| Hoofdelijke stemming | 267 |
| Voorstel van motie van de heren J. Taylor en C. Lisabeth houdende overeenstemming van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 met de inhoud en de doelstellingen van het decreet van 21 december 1994 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 – 29 (BZ 1995) -Nr. 3 | |
| Hoofdelijke stemming | 269 |
| Vervolg ten laste van een lid van de Vlaamse Raad | |
| Hoofdelijke stemming | 270 |
| Regeling van de werkzaamheden | 272 |

VOORZITTER : de heer N. De Batselier

– *De vergadering wordt geopend om 14.09 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

W. Aers, Y. Avontroodt, S. Becq, G. Beerden, W. Beynen, J.-M. Bogaert, G. Bossuyt, L. Bril, J. Browaeyns, H. Candries, L. Cannaearts, G. Cardoen, J. Cauberghe, P. Ceysens, J. Coens, M. Cordeel, F. Creyelman, N. De Batselier, C. Decaluwé, E. De Groot, K. De Gucht, L. Delcroix, H. De Loor, A. De Maght-Aelbrecht, J. Demeulenaere, J. De Meyer, A. Denys, P. Deprez, H. De Reuse, P. De Ridder, J. De Roo, M. De Schampheleere, P. Desmet, R. Deswaene, F. De Vilder, J. Devolder, F. Dewinter, F. Dielens, M. Dillen, M. Doomst, V. Dua, P. Dumez, F. Feytons, J. Gabriels, M. Gesquiere, J. Geysels, J. Goos, L. Goovaerts, B. Grouwels, V. Heeren, P. Hostekint, P. Huybrechts, A. Kenzeler, M. Keulen, P. Lachaert, H. Lauwers, J. Laverge, K. Lindekens, C. Lisabeth, M. Logist, D. Lootens-Stael, N. Maes, J. Malcorps, H. Marsoul, E. Matthijs, L. Maximus, T. Merckx-Van Goey, M. Olivier, J. Penris, S. Platteau, L. Quintelier, D. Ramoudt, L. Sannen, F. Sarens, J. Sauwens, E. Schuermans, J. Sleenckx, J. Stassen, S. Stevaert, F. Strackx, H. Suykerbuyk, G. Swennen, R. Swinnen, J. Taylor, J. Timmermans, B. Tobback, M. Tyberghien-Vandenbussche, A. Van Aperen, R. Van Cleuvenbergen, W. Vandenbossche, C. Vandenbroeke, M. Vandenbussche, B. Vandendriessche, R. Van Den Heuvel, M. Van der Poorten, M. Vanderpoorten, K. Van Dijck, C. Van Eyken, P. Van Grembergen, J. Van Hautthem, M. Van Hecke, G. Vanleenhove, S. Van Lindt, J. Van Looy, D. Van Mechelen, G. Van Nieuwenborgh, L. Van Nieuwenhuysen, A. Van Nieuwerkerke, K. Van Over-

meire, M. Van Peel, H. Van Rompaey, E. Van Vaerenbergh, P. Vanvelthoven, R. Van Walleghe, T. Van Walendael, M. Verlinden, F. Vermeiren, C. Verougstraete, E. Verrijken, C. Verwimp-Sillis, R. Voorhamme, J. Weyts, F. Wymeersch.

AFWEZIG MET KENNISGEVING

W. Kuijpers : gezondheidsredenen.

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de vaste leden

De voorzitter : Dames en heren, voor de SP-fractie is in de Commissie voor Reglement en Samenwerking de heer Gesquiere als vast lid vervangen door de heer Timmermans.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

Debat (*Voortzetting*)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van het debat over de mededeling van de Vlaamse regering betreffende de economische en sociale situatie van Vlaanderen en betreffende de krachtlijnen van de begroting 1996.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, ik wil bij voorbaat zeggen dat mijn tussenkomst niet volledig zal zijn, niet allesomvattend, en niet op elke bladzijde van uw regeringsverklaring zal ingaan of een antwoord of een tegenvoorstel zal formuleren.

Wat ik wel wil proberen is namens mijn fractie het essentiële van onze gedachtengang over uw regeringsverklaring te formuleren. Daarbij wil ik de hoofdzaken onderscheiden van de bijzaken.

Een eerste opmerking lijkt me voor een partij als de Volksunie, die uit nationalisten bestaat, toch essentieel.

Enkele weken geleden heeft de heer Swyngedouw een dossier openbaar gemaakt waaruit blijkt hoe pover onze instellingen scoren bij de publieke opinie in Vlaanderen. Wij voelen ons daar niet gelukkig mee. Wij strijden als nationalisten voor een vaderland binnen het Belgische staatsgeheel. Ik weet dat het begrip vaderland bij sommigen een aversie oproept om allerlei redenen. Sommigen die de gebeurtenissen in ex-Joegoslavië volgen, wijzen ons terecht en zeggen dat we daar pas zien wat het betekent kleine vaderlanden te hebben. Ik wil mij in die discussie niet vermeien.

Wij sluiten enige evolutie in de strijd om een vaderland niet uit. Vanuit onze inzichten steunen wij trouwens evoluties, maar een vaderland vormen en dan vaststellen dat de kern van dat vaderland -zijn structuur en zijn instellingen – niet eens gekend is bij de bevolking, stemt tot nadenken. Als er voor de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad een opdracht is weggelegd, dan is het wel in die zin.

Ik wil niet meteen de fout bij de pers, het onderwijs of bij ons zelf leggen. Er zijn verschillende oorzaken en redenen. Ik stel vast dat zowel een gedeelte van onze intellectuele elite als ons lerarenkorps en de publieke opinie blijken te geven van desinteresse. Ze haken af en spreiden een onmiskenbaar defaitisme tentoon, wanneer het gaat over onze instellingen. Men predikt bovendien opstandigheid die dan tot uiting komt bij de verkiezingen.

Men beschouwt de huidige Vlaamse regering als een soort gouverneur met een deputatie. Op politiek vlak heeft dit provinciale niveau eveneens weinig betekenis. De bevolking weet dat het bestaat, maar van een democratische legitimatie is er geen sprake. Uit opiniepeilingen blijkt dat de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad in hetzelfde vacuüm zitten.

In een ruime politieke context kan worden gesteld dat het onze opdracht is om samen het staatsgegeven in te vullen en dat is voor ons essentieel. Men kan alleen graag zien wat men kent en aanvoelt, voor wat daarbuiten valt, is er namelijk geen respect. Tijdens de komende 4 jaar zal dit

een van de belangrijkste bekommernissen van de regering en van de oppositie zijn.

Mijnheer de minister-president, de staats hervorming is niet af. Onze mening ter zake is u overigens bekend. Een van de belangrijkste bevoegdheden van een parlement is het vaststellen van de belastingvoeten. Het parlement is verantwoordelijk voor de inkomsten en voert daarover dan ook een discussie. Welnu, door het feit dat wij onze middelen bekomen door middel van dotaties, kunnen wij dit niet. Er is namelijk een verband tussen de belastingen en de zienswijze met betrekking tot de maatschappij. Tevens rijst de vraag hoe wij kunnen komen tot fiscale verantwoordelijkheid en financiële autonomie.

Sinds de jaren zestig hebben wij een reusachtige weg afgelegd. Toch is dit parlement niet bevoegd voor wat een van zijn belangrijkste taken hoort te zijn, namelijk het bepalen van de belastingvoeten. Dit moet de krachtlijn zijn bij elke politieke discussie in verband met de staats hervorming.

Daardoor zal dit parlement groeien. Wanneer middelen worden verschaft op grond van een politieke discussie in plaats van via dotatie, ontstaat er een normaal spanningsveld tussen regering en parlement. Aan de boekhoudkundige discussie die we nu voeren, doe ik niets af. Goede boekhouders die de nuchterheid van de cijfers verduidelijken, zijn immers nodig. Maar een boekhoudkundige discussie is nog iets anders dan een belastingdiscussie in haar brede maatschappelijke context.

De kracht van de Vlaamse Raad zal in de toekomst in essentie afhangen van het feit of wij de fiscale autonomie bij de komende besprekingen mee kunnen invullen.

Mijnheer de minister-president, in uw uiteenzetting had u het over convenanten met steden en gemeenten. In ruil voor deze convenanten komen geldmiddelen vrij. U weet zeer goed wat u als regering in die convenanten zult vastleggen. U zal ze legitimeren met bepaalde voorwaarden en vervolgens geld naar de steden en gemeenten laten vloeien langs het nieuwe Impulsfonds. Eigenlijk zou er ook zo'n convenant moeten bestaan tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad.

In uw regeringsverklaring bent u soms zeer punctueel. Als u het bijvoorbeeld hebt over 3 miljard frank steun voor tewerkstelling, dan gaat het over drie miljard frank en niet over 4 of 5 miljard frank. Ook uw plannen met de luchthaven van Deurne zijn nauwkeurig ingevuld.

Daarnaast ontbreekt evenwel dezelfde punctualiteit bij een aantal zinvolle beschouwingen. Waarschijnlijk treedt ze weer op de voorgrond tijdens het begrotingsdebat en de nota's die we later daarover zullen krijgen. Op dit ogenblik hebben we ze echter niet, hoewel ze de rege-

Van Grembergen

ringsverklaring nu reeds gedeeltelijk zouden moeten aanvullen. Het wekt toch enige verbazing dat u het kader van sommige beleidslijnen zeer duidelijk omschrijft, terwijl u zich voor andere beperkt tot enkele vruchtbare en goed bedoelde beschouwingen en inzichten, waaraan ik niets wens af te doen.

Ik haal opnieuw het voorbeeld van de convenanten met de steden en gemeenten aan. Diezelfde wil om alles uit te praten en vast te leggen met wederzijdse inspanning en flexibiliteit zou evengoed moeten worden ingevuld tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse Raad.

Daarmee ben ik bij aanbeland bij een essentieel gegeven voor mijn fractie in het begrotingsdebat. In alle regeringsverklaringen die ik op alle niveaus sedert 1975 heb gehoord, was de tewerkstelling de essentiële woordelijke prioriteit.

Eergisteren hoorde ik toevallig dat Gentse professoren aan de hand van simulaties en wetenschappelijk onderzoek beweren dat al die regeringen dat woordelijk gezegd hebben, maar het niet aan de praktijk getoetst hebben. Indien tewerkstelling daadwerkelijk de prioritaire keuze was geweest, dan zou het werkloosheidspercentage nu slechts iets meer dan 5 percent bedragen.

Dit dossier wordt binnenkort voorgelegd aan een economisch colloquium onder leiding van het VEV, als ik hieromtrent goed geïnformeerd ben.

Minister-president L. Van den Brande : Het is één van de rapporten in het kader van het tweeëntwintigste Vlaams economisch congres.

De heer G. Bossuyt : Ik wil opmerken dat we de grond van de studie nog niet kennen en dat het dus gevaarlijk is om er nu al conclusies uit te trekken.

De heer P. Van Grembergen : Ik trek nog geen conclusies, ik refereer er alleen aan. Ik zeg enkel dat vanaf 1975 bij elke politieke verklaring van de opeenvolgende regeringen, de klemtoon werd gelegd op het scheppen van meer werkgelegenheid.

De heer J. De Roo : Het zou inderdaad een heel interessant debat kunnen worden. Als die Gentse professoren inderdaad het ei van Columbus gevonden hebben in verband met tewerkstelling en tewerkstellingspolitiek, dan is het de hoogste tijd om daarover te praten. Maar het verwondert mij wel dat datzelfde ei van Columbus in de ons omringende landen nog steeds niet gevonden werd. (*Ru-moer*)

De heer P. Van Grembergen : Ik spreek me niet uit over het feit of ze al dan niet gelijk of ongelijk hebben. Ik ben onbevooroordeeld. Ik sta voor een maatschappij en wij

hebben als groep onze verantwoordelijkheid. Er wordt een analyse gemaakt en ik hoor en lees die analyse. Misschien doe ik dat té oppervlakkig, dat geef ik toe.

In elk geval, weet ik wel dat wij vanaf 1975 in **België** ongeveer 500.000 werklozen gehad hebben. In Vlaanderen waren er dat ongeveer 250.000. Dat houdt in dat over een tijdspanne van 18 jaar – bijna een volledige generatie – het probleem van de tewerkstelling centraal stond. Mijnheer de minister-president beweert dat men zich in Vlaanderen terecht zorgen maakt. Ik onderschrijf dat.

Maar dat een jonge generatie opgroeide met die opvatting ?

Volgens sommige professoren hebben we te weinig aandacht besteed aan de werkloosheid en hebben we de verkeerde beslissingen genomen. We zouden in het verleden alleen aandacht hebben gehad voor de verbetering van de positie van de werkende bevolking. Het feit dat de lonen bleven groeien, zou de tewerkstelling en de concurrentiepositie ten aanzien van het buitenland hebben bemoeilijkt. De sociale zekerheid zou hier niet langer een systeem zijn dat tegemoet komt aan de noden van de zwakkeren, maar aan diegenen die niet in onzekerheid verkeren. Ik vraag me af of deze analyse klopt. Als we de huidige cijfers onder de loep nemen, is het in elk geval zinvol hieraan alle aandacht te besteden.

De Vlaamse regering wil het werkloosheidscijfer van 8,7 percent naar ongeveer 5 percent terugbrengen en dat steunen wij. Wij willen wel vat hebben op de voorstellen die deze doelstelling omkaderen. Eén van de essentiële hefboomen om dat te doen, is het beheer van de sociale zekerheid. Dit beheer is niet alleen belangrijk voor wat de kinderbijlagen of de gezondheidszorg betreft, maar zeker ook als factor van tewerkstellingsmogelijkheid en als concurrentiegegeven. Hier hebben wij helemaal geen greep op. In de discussie die daarover gevoerd moet worden, mag de sociale zekerheid niet als een zuiver transfertgegeven gezien worden. Transferten zijn mogelijk vanuit een solidariteitsbeginsel, iedereen is mee verantwoordelijk voor het geheel en dat geheel is internationaal : wij willen verder kijken dan onze neus lang is. De sociale zekerheid omvat echter meer dan dat.

Minister-president L. Van den Brande : Zoals in de regeringsverklaring staat, weet ik dat het een gevaarlijke doelstelling is om op middellange termijn te willen komen tot een zichtbare vermindering van de werkloosheid. Het is een ambitie die onze bevoegdheden overschrijdt. Ik heb gisteren herhaald dat het hier gaat om iets waarbij iedereen betrokken is : de Vlaamse overheid, de federale regering, de ondernemers en de werknemers. Ik herinner u eraan dat de Verklaring van Leuven die dezelfde doelstel-

Van den Brande

ling behelst, plechtig werd ondertekend door allen die bij het maatschappelijk leven betrokken zijn.

Ik wil vergelijken met wat zich bij het begin van de jaren, tachtig heeft voorgedaan. Toen was iedereen eigenlijk gewend aan een torenhoge schuld. Niemand sprak over normen. Zelfs voor Europa en Maastricht was het debat eigenlijk niet bestaand. Pas daarna is het besef gegroeid dat het een sociaal imperatief is om het budget onder controle te houden, om een stuk sociale politiek te kunnen voeren en om maatschappelijke vooruitgang mogelijk te maken. Aan de gewenning aan die torenhoge schuld moest duidelijk paal en perk worden gesteld. Wij wilden er hier op wijzen dat het ergste wat ons kan overkomen een gewenning is aan een werkloosheid van 12 tot 14 procent. Het reële cijfer ligt weliswaar lager, maar het gaat om de gewenning aan het gegeven van bepaalde groepen werklozen die willen werken, en het geloof dat we er niets aan kunnen doen. Ik heb gisteren nog herhaald dat dit enkel kan door een gemeenschappelijke inspanning van velen. Ik denk dat we het daarover eens zijn. U hebt overigens volkomen gelijk wanneer u zegt dat het verstandiger zou zijn om zelf over een aantal instrumenten te beschikken.

De heer C. Vandenbroeke : Mijnheer de voorzitter, ik heb alleen een vraag voor de minister-president. Wat bedoelt hij precies met wat hij inderdaad ook gisteren heeft geopperd ? Op middellange termijn zouden we tot een halvering van de werkloosheid komen ? Iedereen die een beetje vertrouwd is met de opeenvolging van generaties weet dat dit inderdaad niet moeilijk is als er een termijn aan wordt gekoppeld van vijftien tot twintig jaar. Wij weten allemaal dat de babyboomers dan massaal met pensioen gaan, en dus ondermaats vervangen worden door de geringer in aantal zijnde jongeren. Zoals mijn fractievoorzitter heeft aangetoond zijn vooral de oplossingen op korte termijn van belang, want het probleem is nu acuut, de eerstvolgende 5 tot 10 jaar dus. Wat bedoelt de minister-president met een middellange termijn ?

Minister-president L. Van den Brande : We mogen 2003-2004 als richttermijn aanhouden. Ik heb in dat verband verwezen naar de Verklaring van Leuven. Het gaat volgens ons om de periode vlak na de eeuwwisseling. Dus niet om de periode over vijftien of twintig jaar, want we kennen de demografische evolutie en haar weerslag op de arbeidsmarkt. Op dezelfde manier hebben we twintig jaar geleden de enorme participatiegraad van vrouwen moeten noteren. Niet moeten, willen noteren. (*Gelach*)

Ook in een vorig leven, waar ik rechtstreeks te maken had met arbeid en tewerkstelling, heb ik dat altijd als een heel positief gegeven beschouwd. Mevrouw Maes, u zult het echter met mij eens zijn, dat we inzake werkloosheids-

cijfers kunnen vaststellen dat een groot deel van het gegeven zich daar situeert.

Waar full-employment twintig jaar geleden gelijk stond met een werkloosheidsgraad van 2,5 tot 3 procent, houdt het full-employmentperspectief dat we nu hebben, zelfs in het beste geval, een werkloosheid in van 8 tot 9 procent. Daar moeten we naar streven. Het gaat hier dus om een middellange termijn, die ons tot na de eeuwwisseling voert.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de minister-president, ik wil tussendoor toch nog iets essentieels opmerken. Binnen een bepaalde tijd zullen we de discussie omtrent de sociale zekerheid met de Franstaligen en met de andere gemeenschappen moeten aangaan.

Als die discussie verloopt in termen van transferten, dan weet ik dat ze bijna bij voorbaat zal afspringen. Gaat men uit van beleidsmiddelen binnen de eigen gemeenschap inzake tewerkstelling en mogelijkheden, wetende dat er transferten zijn en dat eventuele onbillijkheden bijgesteld moeten worden, dan is dat iets geheel anders. Ik pleit dus voor de discussie over de sociale zekerheid als volwaardig instrument van de Vlaamse regering ten gunste van de tewerkstelling en ingrepen waar het kan. Onder geen beding mag ze verworden tot een middel tot bijsturing van de overdrachten.

– *De heer M. Olivier, eerste ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

Dat impliceert niet dat ik die overdrachten goedkeur, integendeel. Het gegeven als dusdanig kan alleen een uitgangspunt vormen voor een onvermijdelijke discussie met de andere gemeenschap. Mijnheer de minister-president, jaarlijks studeren ongeveer dertigduizend hooggeschoolde studenten af aan onze Vlaamse hogescholen en universiteiten. Ik heb er geen idee van waar al deze mensen terecht komen, maar ik weet wel dat een groot aantal, omwille van de tewerkstelling, werk moet en wil aanvaarden dat niet beneden hun waardigheid maar beneden hun kwalificaties is, en vooral ook beneden de investering die wij als gemeenschap in dat talent hebben gedaan. Want wanneer we het over de kwaliteiten van Vlaanderen hebben, dan doelen we onder meer op het feit dat wij jaarlijks tienduizend studenten met zeer veel mogelijkheden eigenlijk niet optimaal kunnen inzetten. Dat is nog een reden waarom wij zoveel belang hechten aan de tewerkstellingspolitiek en aan dit geheel op maatschappelijk vlak. U voorziet in drie miljard frank voor een tewerkstellingsbeleid. Mijnheer Vandenbroeke, iemand van mijn fractie die goed kan rekenen, zei me dat dit wat de Vlaamse bevolking betreft neerkomt op 5.000 frank per hoofd en 10.000 frank per werkloze. Wat is nu precies de juiste betekenis en draagwijdte van die 3 miljard frank ?

Van Grembergen

Is dat de som die eventueel in het project van minister Van Rompuy ingeschakeld zou worden, of heeft dat er niets mee te maken? Mijnheer de minister, u hebt in West-Vlaanderen – we zullen het maar de actieve provincie noemen – op een zeker ogenblik gezegd dat de Vlaamse regering een stap in de goede richting zou zetten door rechtstreeks met middelen in te grijpen in het sociaal verzekeringslastenpatroon. Of hebben wij dat verkeerd gelezen? Bedoelt u daarmee dat er geld naar de federale regering zou vloeien – wat ik niet zou begrijpen – of bedoelt u daarmee dat u bij tewerkstelling geld ter beschikking zal stellen aan Vlaamse bedrijven, wat een vermindering van hun lasten op het vlak van de sociale zekerheid zou betekenen? Is dat de bestemming van die 3 miljard frank of niet, en zo niet, welk bedrag is er dan ingeschreven en hoe ziet u de aanwending ervan? Niet dat wij dit afwijzen, vermits de Vlaamse Raad autonoom beslist over het gebruik van zijn financiële middelen – al dan niet zinnig – naargelang de beslissing. We keuren dit niet af, maar we willen graag weten wat het precies betekent. Als het inderdaad is wat ik denk, namelijk een tegemoetkoming aan bedrijven wat de sociale lasten betreft, dan is dat eigenlijk een politiek signaal waaruit blijkt dat de hele sociale zekerheid in het kader van de tewerkstelling opnieuw bestudeerd moet worden.

Als dat het signaal is dat u de federale regering wenst te geven, lijkt mij dat uitstekend. Maar het kan niet de bedoeling zijn dat wij de inspanningen zouden subsidiëren die de federale regering moet doen om de werkgelegenheid te bevorderen. Zij moet haar verantwoordelijkheid op zich nemen, en wij de onze.

In het jaar 2010 zal een derde van de bevolking de last moeten dragen van de hele bevolking, want de anderen zullen niet-actief zijn, namelijk gepensioneerd of werkloos. Dat wordt een onhoudbare situatie. Daarom verbaast het mij dat de vakbonden en de federale regering – bij monde van een belangrijke partijvoorzitter van de federale meerderheid – zeggen dat een banenplan niet belangrijk is. Ik hoop dat u daarover een hartig woordje met hen zal spreken. Met de federale regering moet een consistent beleid worden gevoerd: we leven nu eenmaal in een federatie. Het is een onaanvaardbare schande dat die regering het werkgelegenheidsbeleid opgeeft.

De heer J. Gabriels : Dat komt ervan als de Vlaamse regering onder de voogdij staat van eerste minister Dehaene.

De heer P. Van Grembergen (*Op de tribune*) : Het stoort me dat er zo vaak wordt herhaald dat Vlaanderen volgens de normen van de Europese Monetaire Unie een schitterend toegangsexamen heeft afgelegd.

Deze uitlatingen zijn te vergelijken met het beleid bij de NMBS. Deze maatschappij is onderverdeeld in 40 dochterondernemingen, waarvan enkele winst maken. De meeste van die kleine bedrijfjes maken verlies en het geheel leidt tot een miljardenverlies. Toch kraait men victorie over het schitterende resultaat van de dochterondernemingen die winst maken.

Wij in Vlaanderen mogen niet zelfgenoegzaam zijn over onze begrotingspolitiek en over onze Meesternorm. Ik vindt dat we die norm moeten hanteren, maar we moeten het ook niet vereren als een fetisj of een heilig getal. Bovendien mogen we niet blind zijn voor de 10.000 miljard frank schuld, die er nu eenmaal is en die door de buitenlandse autoriteiten nu ook op onze rekening wordt gezet.

Vlaanderen zou wat dat betreft ook niet zozeer een pluim op zijn eigen hoed moeten steken, maar bij dit debat ook de hele context moeten nagaan waarvoor het medeverantwoordelijk is – ook al speelt hier nog een ander parlement mee. Hiermee bedoel ik niet dat we wetten moeten maken op een ander niveau, want dat kunnen we niet. De ruimere context kan evenwel niet uitgesloten worden in de appreciatie en de evaluatie van onze situatie. We zijn verplicht onze positie in België en Europa in te schatten, en te bepalen wat onze positie op internationaal vlak kan zijn. Dat lijkt me een normale houding en dat dus aangegeven voor een Vlaamse regering.

Ik heb het hier over de NMBS. U bent er gisteren voorzichtig aan voorbij gegaan in uw begrotingsnota. U zult hierop antwoorden dat het een federale materie betreft en dat er een voogdijminister is. Maar de conclusies en de beleidsbeslissingen van de NMBS in verband met de afbouw van het openbaar vervoer, moeten wel repercussies hebben voor ons eigen verkeersbeleid. We hebben er ooit voor gepleit de NMBS te federaliseren. Daar blijven we bij. Straks zullen alleen nog bepaalde internationale lijnen de kroon van de NMBS spannen. Wij zullen verplicht worden de rest over te nemen. Ik begrijp niet zo goed in hoeverre er een verschil zou bestaan met federalisering. In elk geval zullen wij de financiële gevolgen ervan mee moeten dragen, tenzij we er bewust voor kiezen de mensen in Vlaanderen in de steek te laten, de verkeersopstoppingen tussen Antwerpen en Hasselt en tussen Gent en Brussel te laten toenemen.

Mijnheer de minister-president, ik wil enkel zeggen dat u zeer goed begrijpt dat de gevolgen van een dergelijk beleid, gevolgen zijn die niet door de federale regering gedragen worden. Zij zegt dat ze de NMBS afgestoten heeft, dat deze een eigen beheer heeft en zelf beslissingen treft. Met moeite komt er in de federale Kamer een antwoord op vragen dienaangaande. Maar wij dragen de gevolgen en zullen dat ook in de toekomst doen. Mijnheer de minister-president, er moet snel een correcte nota over de

Van Grembergen

toestand, de mogelijkheden en de te nemen maatregelen komen.

Uiteraard zijn er ook punten waarmee we het eens zijn. We waren reeds in het verleden voorstander van één havengemeenschap, en zijn dat nu nog. Maar die discussie is niet afgehandeld. Het is een intentieverklaring. De strijd-bijl tussen Zeebrugge en Antwerpen is niet begraven. In het plaatselijke titanengevecht dat niet op Europese, maar op Vlaamse schaal gevoerd wordt, komt de haven van Gent wat in de verdrukking. Aan de intentie om de gelden voor die ene havengemeenschap zinvol te gebruiken, moet worden gesleuteld.

Sommigen hebben het hier al gehad over afcentiemen, alsof we geld teveel hebben en het zomaar kunnen kunnen teruggeven.

We moeten in Vlaanderen nog onvoorstelbaar veel zaken afwerken. We hebben dus niet te veel geld, we hebben er veel te weinig. Maar we moeten het veel beter gaan gebruiken.

Mag ik een aantal voorbeelden aanhalen wat openbare werken in Vlaanderen betreft ? Ze zijn partieel en regionaal gekleurd.

De verbinding Antwerpen-Hasselt-Luik is ronduit beschamend ! We hebben ons geld dus echt nodig. Want als de Duitse industriële wereld met ons contact opneemt, moeten we daar onmiddellijk op ingaan.

De voorzitter : Mijnheer Van Grembergen, de minister-president vraagt het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Er is de vaststelling en er is de conclusie. In eerste instantie moeten we de toestand voordien en nu evalueren.

Zo lang Openbare Werken een federale materie was, werd er tussen 1980 en het einde van de jaren tachtig 25 percent gedesinvesteerd. Pas toen deze bevoegdheid werd overgeheveld naar de gewesten, is de begroting Economie substantieel beginnen dalen, zoals collega De Roo ook heeft vermeld in zijn betoog.

Waarom en hoe ? Ten eerste om de infrastructuur weer op peil te brengen en om de kredieten voor onderzoek en ontwikkeling te laten aansluiten op de doelstelling van de overheid, namelijk hieraan 2 percent te spenderen.

Na een periode van bijna 10 jaar van totale desinvestering hebben we nu voor het eerst een driejarig programma opgestart : 3 miljard frank extra gaat naar infrastructuur. Ik wil mij niet uitspreken over wat zoveel jaren niet is kunnen gebeuren. Misschien waren daar wel plausibele redenen voor.

De verbinding die u aanhaalt, mijnheer Van Grembergen, genoot absolute prioriteit tijdens de afgelopen zittingsperiode. Het hele traject, de hele verbinding van Antwerpen tot Duitsland zal begin 1997 opnieuw in goede staat verkeren.

U stelt hier correct vast dat het een hele tijd duurt vooraleer zo'n traject volledig in goede staat kan gebracht worden. Ik meen dat het hele bevoegdheidsgegeven te snel als een communautaire, conflictueuse aangelegenheid tussen noord en zuid wordt beschouwd. Op het vlak van de infrastructuur was het een noodzaak om tot regularisering over te gaan. Via een meerjarenplan zullen we kunnen aantonen dat het een toegevoegde waarde is deze bevoegdheid in handen van de gewesten te brengen.

De heer J. Gabriels : Ik wil nog even ingaan op wat de heer Van Grembergen aangehaald heeft en op wat de minister-president heeft geantwoord.

Ik denk dat de discussie een beetje scheefgetrokken wordt indien men zegt dat dit allemaal door de overheid moet gebeuren. Ik denk dat eenieder die de evolutie in Frankrijk volgt en ziet hoe het wegennet er daar aan toe is, wel kan inzien dat de situatie in ons land jaar na jaar manker loopt. Wij hebben vuile en slecht onderhouden autosnelwegen. In Frankrijk is het wegennet er op enkele jaren tijd spectaculair op vooruit gegaan dankzij onder meer voor privatisering te opteren.

Zou het niet beter zijn om ook die keuze te maken en tegelijkertijd te zeggen wat de echte taak van de overheid is, in plaats van uit te maken welke taken de overheid nog meer op zich zou moeten nemen. Ik denk dat dit het echte twistpunt is. We zouden er beter aan doen de voorbeelden dichtbij te laten afspiegelen op Vlaanderen.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Gabriels, u trekt een vergelijking tussen Frankrijk en België. In België waren echter alle wegen reeds aangelegd. Wij hebben ze alleen verbeterd, maar in Frankrijk gaat het om nieuwe verbindingen waaraan eveneens een prijskaartje hangt. Rijdend over de Route Nationale, achter tien of twaalf caravans aan, zijn we allen blij wanneer we via een nieuw stuk autoweg kunnen ontsnappen. Dit houdt overigens verband met de geschiedenis van ons openbaar wegennet.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer P. Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, ik ben niet verantwoordelijk voor het feit dat een aantal collega's een lang betoog hebben gehouden. Het zou dan ook billijk zijn indien ik de kans kreeg om snel mijn standpunt uiteen te zetten.

Van Grembergen

Mijnheer de minister-president, in verband met de opvatting dat er een som geld moet worden terugbetaald, gaan wij er niet zomaar van uit dat we dan in het totaal miljarden tekort hebben. Wij pleiten evenmin voor het overschrijven van de begroting, wel voor het zinvol aanwenden van de middelen.

In verband met de staatshervorming haalt u een achttal punten aan die in de commissie ter sprake zullen komen. Ik zal mij hierover op dit ogenblik niet uitspreken. Ik heb reeds gesteld dat de fiscale autonomie en de sociale zekerheid prioritaire materies zijn.

Ons inziens moet de Vlaamse regering meer aanwezig zijn in Brussel, niet zozeer met gebouwen, maar wezenlijk en dit onder meer bij manifestaties en bij de organisatie van bepaalde evenementen. Brussel is namelijk onze hoofdstad, ook wat de gemeenschapsmateries betreft, waarvoor wij overigens wel bevoegd zijn. Een meer assertieve aanwezigheid is dan ook noodzakelijk.

Met betrekking tot Vlabinvest dient te worden opgemerkt dat het eerste huis nog steeds niet onder dak is. Het is essentieel dat hieraan wordt gewerkt.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, ik heb al uitvoerig de kans gehad om hier dieper op in te gaan. We zijn het er in ieder geval roerend over eens dat dit programma operationeel moet worden gemaakt.

Om begrijpelijke redenen werd er in de Vlaamse Raad ter zake eveneens een politieke discussie gevoerd. Ik heb dit dossier overigens geërfd van mijn voorganger, omdat het concept al jaren geleden naar voren werd geschoven. De fracties waren het namelijk oneens over de opportuniteit van het idee. Nu kunnen de plannen echter in een versneld tempo worden uitgevoerd.

We mogen geen abstractie maken van een meningsverschil dat tussen de verschillende fracties heel duidelijk naar voren is gekomen in de voorbije jaren.

De heer P. Van Grembergen : Laat er ons nu zonder aarzelen werk van maken. Een ander voor ons zeer belangrijk dossier is de aanpak van de toenemende verfransing in de randgemeenten rond Brussel. Een aantrekkelijke cultuurpolitiek en een onderwijsbeleid dat de talenkennis bevordert, moet mogelijkheden creëren. We moeten anderstaligen niet afwijzen als vreemdelingen maar hen aantrekken als gasten die wij iets te bieden hebben. Het is niet omdat mijn betoog op dit terrein beknopt is, dat wij daarvoor minder aandacht willen tonen.

De Benelux moet worden hervormd. We staan nog nergens en nochtans gaat de Benelux verder. Wij zijn daar essentiële actoren in vanwege onze bevoegdheden en onze verplichtingen.

Ontwikkelingssamenwerking is een belangrijk dossier. Ook in een vorige periode zijn daarvoor gelden ingeschreven. Wat zijn nu echter onze intenties en wanneer wordt er een beleid ontwikkeld ?

Vervolgens is er nog Europa. Vlamingen die politiek verder denken, vragen zich meer en meer af welke positie Vlaanderen in Europa moet innemen. Zeker nu we weten dat het staatsnationalisme in Duitsland, Frankrijk en Groot-Brittannië opnieuw sterk opduikt. In welke mate kunnen wij bij de beslissingen gewicht in de schaal leggen ? Hoe bouwen wij het Comité van de Regio's, dat op dit ogenblik zwak staat, om ? Welke motorfunctie kan Vlaanderen daarin spelen ? Op welke wijze plannen wij dit en werken we dit uit ?

Uiteraard is de Volksunie een Vlaamse politiek genegen die het algemeen Vlaams belang verdedigt. Voor zover deze regering daar vorm aan geeft, zullen wij niet afkeuren om af te keuren om louter partijstrategische redenen. Wat ons essentieel lijkt, zullen wij ondersteunen. Dat heeft de geschiedenis van de partij in het verleden ook bewezen en dat zal zo blijven. Maar laat het duidelijk zijn dat de beoordeling in ieder geval zal gebeuren op objectieve basis en op merites. U formuleert terechte verzuchtingen, maar bij het lezen van de nota stellen wij vast dat veel verzwegen blijft en nog in het verwachtingspatroon zit. Wij hopen duidelijkheid hieromtrent te krijgen tijdens het begrotingsdebat. Wij willen onze inzichten mee kunnen vormen en een bijdrage leveren tot het debat, tot een goed Vlaams Parlement en hopelijk tot een goed gezag in Vlaanderen. (*Applaus bij de VU en de CVP*)

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, tijdens dit debat dat eigenlijk de politieke inleiding vormt voor het begrotingsdebat, bevinden we ons in een eigenaardige situatie. Het parlement dat normaal als eerste macht in een parlementaire democratie het laatste woord heeft bij een regerings-evaluatie, moet straks bij de stemming een oordeel vellen over een regering die zich vooraf de graad van grote onderscheiding heeft toegekend.

Er is nochtans een Duits spreekwoord dat zegt dat de meester zich in de beperking toont.

De belangrijkste vraag is, of, en op welke manier de regering erin geslaagd is de ambitieuze titel van haar regeerakkoord, namelijk Bakens voor de 21ste eeuw te concretiseren.

Geysels

seren, overeind te houden en te vertalen in concrete begrotingstermen.

We hebben gespeurd naar die bakens en ofschoon onze kennisweerbaarheid is toegenomen, hebben we ze niet gevonden. Wat we wel hebben teruggevonden, zijn veel frases die kenmerkend zijn voor het oude beleid en vooral de tegenstellingen die zo kenmerkend zijn voor de politiek van de laatste 20 jaar.

Ik som een aantal van die tegenstellingen – of eerder paradoxen – op.

Enerzijds is er een versnelling, bijna een vlucht naar voren, in een aantal dossiers – zoals bijvoorbeeld Telenet – anderzijds merken we een stilstand of zelfs een stap achteruit, denk maar aan het leefmilieu.

Nog zo een eigenaardige, zelfs gevaarlijke paradox : u benadrukt voortdurend het voluntarisme van deze regering. Ook collega Bossuyt wees daarop. Als we kijken naar concrete maatregelen betreffende het sociaal-economisch beleid en de werkgelegenheid, dan zien we alleen een bijna passief toekijken.

Nog zo'n paradox : de informatie, de communicatie, de multimedia zetten we op breedband, maar wat politieke cultuur betreft zitten we nog steeds op de oude, versleten koperdraad.

Heel die tekst, ook de begroting van minister Demeester, zit vol met dergelijke tegenstellingen. Gemakkelijk vertaald is dit koud en warm tegelijk blazen, geen concrete en noodzakelijke keuzes maken.

Ik wil dit algemeen en kort illustreren aan de hand van twee belangrijke voorbeelden : de werkgelegenheid en het milieubeleid.

Over de werkgelegenheid hebben wij in de Vlaamse Raad tijdens de vorige zittingsperiode uitvoerig gediscussieerd. Wij dachten dat men eindelijk tot de conclusie was gekomen dat het blinde geloof in de groei van de economie, als de motor voor de aanzwengeling van de werkgelegenheid, achterwege moest worden gelaten.

Dat betekent, in politieke termen, dat hét politiek paradigma van de naoorlogse sociaal-economische politiek, namelijk dat economische groei automatisch werkgelegenheid oplevert, door de feiten achterhaald is.

Daar zijn vele illustraties van.

Het BNP blijft stijgen met ongeveer 2 percent, de werkloosheid daalt niet.

De productie in de industrie en de produktiviteit stijgen op vier jaar tijd met meer dan 150 percent, maar de werkgelegenheid in de industriële sectoren blijft dalen.

Om het in landbouwtermen te zeggen : er zijn meer varkens, maar minder boeren en minder familiebedrijven.

Dus concluderen wij uit deze feiten dat we hier impulsen zouden moeten vinden ter bevordering van een economie die gesteund is op meer arbeids- en milieuvriendelijkheid.

Ook de voorbije twee jaar werden er in de Vlaamse Raad pleidooien gehouden, en niet alleen door onze fractie, voor een extra inspanning van de Vlaamse regering inzake de bestrijding van de stijgende werkloosheid. Er werd hier aangedrongen op een evaluatie van de resultaten van de Vlaamse Werkgelegenheidsconferentie van 1993. Ook in de kiescampagnes werd voortdurend herhaald hoe belangrijk het uitzicht op werk is.

Bij de voorstelling van de begroting vinden we niets terug van deze evaluatie en wordt deze extra inspanning vertaald in een budgettaire term van 3 miljard frank. Als we de bijlage van minister Demeester lezen, gaat het hier niet om 3 miljard frank Het gaat om 1,7 miljard frank die naar aanleiding van de vorige tewerkstellingsconferentie was opgesteld en niet werd gebruikt. Deze 3 miljard frank vormt dus geen extra inspanning, maar een globaal pakket waarvan een belangrijk gedeelte is overgeheveld vanuit het gedeeltelijk mislukken van het vorige beleid.

Hoelang kan men nog beweren dat de bevordering van de werkgelegenheid een topprioriteit en de halvering van de werkloosheid een politieke doelstelling is, als dit parlement nog tot december – bijna drie jaar na de vorige werkgelegenheidsconferentie – moet wachten op de concrete invulling van die extra één miljard frank. Waarop wacht u ? Op de stijging van de werkloosheid ? Op eerste minister Dehaene misschien, want ook op federaal vlak is het wat dat betreft heel stil. De beste vorm van communicatie met de bevolking is deze van de resultaten, lezen we in de Septembernota. Welke boodschap geeft u de werklozen mee ?

Wat het leefmilieu betreft, is het zeer verrassend te zien dat men teruggrijpt naar het Minaplan van minister Kelchtermans, dat ontstaan is in de periode 1989-1990. Men neemt niet het latere Milieubeleidsplan – dat veel concreter was – als basis en ook niet de plannen en de voorstellen van de vorige minister van Leefmilieu, die dateren van oktober 1992. Men steunt ook niet op het zeer nieuwe Leren om te keren van vorig jaar. Wel grijpt men terug naar scenario's waarin nog te lezen staat dat op 1 juli 1995 de oppervlaktewateren in Vlaanderen aan de basis-kwaliteitsdoelstellingen zouden voldoen. Dat begrijpen wij niet. Dit scenario is grotendeels achterhaald door de feiten. We merken dit aan de maatregelen die ge-

Geysels

nomen worden ten aanzien van het leefmilieu. Ik herinner mij bijvoorbeeld nog goed de discussie eind 1989 en begin 1990 waarin minister Kelchtermans zijn Aquafin-operatie kwam verdedigen voor de Vlaamse Raad. Wij hebben er toen op gewezen dat de eenzijdige aandacht voor een opkuisbeleid in plaats van een voorkomingsbeleid toevertrouwd aan een privé-monopolie een peperdure rekening zou opleveren zonder een effectieve resultaatverbintenis. De toenmalige en de huidige minister van Leefmilieu heeft deze kritiek toen genegeerd. Nu blijkt dat in het jaar 2000 een tekort op de rekening van Aquafin zal staan van 16 miljard frank. Tegen het jaar 2005 zal dit evolueren tot een tekort van 21 miljard frank. Daar moeten we dan nog de prijs voor de aanleg van de gemeentelijke rioleringen bijtellen om te vermijden dat we wel collectoren en zuiveringsstations hebben, maar geen toevoerleidingen.

Uit de optelsom van al deze gigantische bedragen moeten wij toch eigenlijk een aantal lessen leren. Bij wijze van spreken Leren om te keren. Ten eerste is er de noodzaak van een preventief beleid, waarbij men door een sanering aan de bron het milieu spaart en geld bespaart, dat men anders verliest door het later duurder te moeten opkuisen. Ten tweede is het belangrijk om de beleidsinstrumenten in te zetten die producenten en consumenten inschakelen en stimuleren in dit voorkomingsbeleid.

Wat doet de Vlaamse regering nu met de verhoging van de waterheffing? Zij doet eigenlijk het tegenovergestelde. Zij verhoogt de waterheffing om het tekort op de Aquafin-factuur weg te werken. Dit is een gemakkelijkheidsoplossing. Overigens is daarmee ook eindelijk de electorale piste van de afcentiemen definitief naar de prullenmand verwezen.

Deze gemakkelijkheidsoplossing hypothekeert eigenlijk het milieubeleid. Ik zal proberen dit kort te illustreren. Een eventuele regulerende heffing, die als doel heeft het gedrag te wijzigen en als resultaat minder inkomsten oplevert, wordt vervangen door een loutere financieringsheffing. Bovendien ontstaat met deze financieringsheffing een tegenspraak, niet alleen met een aantal ecologische beleidsinstrumenten, maar ook met bepaalde intenties van uw vorige regering en met het regeerakkoord. Daar stond in dat het regulerende karakter van de heffingen moet verhoogd worden. Ik verwijs onder meer naar een nota van de minister van Leefmilieu van 22 oktober 1992. Bovendien was het de minister van Begroting zelf, die tijdens de begrotingsbesprekingen van 1994 zei: we gaan naar gigantische problemen met betrekking tot deze factuur en moeten eens gaan discussiëren of we nu kiezen voor financierings- of regulerende heffingen. Dat was het voorstel van minister Demeester aan de Vlaamse Raad.

Dit debat heeft men blijkbaar niet afgewacht. Men heeft op een eenzijdige wijze geopteerd voor een loutere verhoging van de waterheffingen, wat uiteraard in tegenspraak is met het principe van de deugdzzaamheid.

Bovendien was het ook de bedoeling van de vorige regering om het milieubeleid niet alleen te financieren via heffingen, maar ook via de algemene middelen, conform de logica dat je ook niet de uitdieping van de Westerschelde – wij zijn daar geen voorstander van – gaat financieren via een ad hoc heffing. Of dat bij wijze van spreken de federale regering bij de aankoop van straaljagers een extra-heffing zou doen ter financiering daarvan.

Dat allemaal is nu uitgehold. Inzake milieubeleid, waar we overigens amper informatie over hebben gekregen, zet u een stap achteruit. Bovendien is de manier waarop deze waterheffing nu wordt gemoduleerd ook in tegenspraak met de criteria die de heer De Roo zopas heeft opgesomd. Vandaar de vraag of het niet dringend noodzakelijk is om dit denkkader te verlaten en op een andere manier aan een fundamenteel milieubeleid te werken.

Dat het begrip duurzaamheid niet op de juiste wijze wordt toegepast, wordt eveneens duidelijk in de mobiliteitsconvenanten.

Agalev steunt het voorstel van de regering dat 300 miljoen frank vrijmaakt voor verkeersarme steden en de bevordering van het openbaar vervoer.

Mijn fractie stelt zich echter vragen inzake het uiteindelijke resultaat van deze voorstellen. Wij stellen enerzijds vast dat de heer Schoupe het binnenlands treinverkeer afbouwt ten voordele van de HST en, anderzijds dat de Vlaamse regering binnen haar bevoegdheden inzake ruimtelijke ordening er niet of nauwelijks in slaagt deze afbraakpolitiek te counteren.

Ik wens deze analyse met een concreet voorbeeld te bewijzen.

De door dit parlement goedgekeurde motie inzake het openbaar vervoer bepaalt uitdrukkelijk dat wij ons niet akkoord verklaren met de aanleg van het HST-traject ten noorden van Antwerpen zonder voldoende garanties over de verbetering van het binnenlands treinverkeer.

Wat de heer Schoupe doet is niets meer en niets minder dan het binnenlands treinverkeer hypothekeren en afbouwen.

Moet de Vlaamse regering ter zake niet dringend aan de alarmbel trekken om niet terecht te komen in de groteske situatie waarbij ze tegelijkertijd miljoenen uitgeeft om de steden verkeersarm te maken en aan HST-snelheid bepaalde vormen van openbaar vervoer ten dode opschrijft.

Geysels

Mijnheer de minister-president, een degelijk milieubeleid is geen optelsom van end-of-the-pipe-maatregelen, maar anticipeert op de toekomst. Je kan deze fundamentele beleidskeuze ook in Demeester-taal uitdrukken. Wat is de maatschappelijke meerwaarde van de toetreding tot de EMU met grote onderscheiding als men tegelijkertijd geconfronteerd wordt met een ecologische schuld die in Vlaanderen reeds meer dan 1.000 miljard frank bedraagt ?

Wat is de meerwaarde van de blijde intrede in Maastricht als de mensen tijdens de zomer niet meer kunnen buitenkomen, vrezen op een vervuilde bodem te wonen en inzake mobiliteit kunnen kiezen tussen de file of een versleten treinstel ?

Orthodoxie in de begroting moet samengaan met creativiteit in de beleidskeuzes !

Agalev steunt de plannen van de Vlaamse regering inzake stimulansen voor overheidsinvesteringen en de pogingen het wetenschappelijk onderzoek op te tillen tot een Europees niveau.

Agalev is echter ook van oordeel dat binnen deze beleidskeuzen prioriteiten moeten worden vastgelegd. Ik geef een voorbeeld.

De Vlaamse Raad zal ter zake de beslissingen moeten nemen. Dat betekent dat wij moeten beslissen of wij eerder investeren in energiebesparende technologieën of in de ondersteuning van de genetische manipulatie van de aardappel om de produktie van chips te verbeteren. Dat zijn belangrijke keuzes waarover de beleidsnota met geen woord rept !

Ik geef een ander voorbeeld. De Vlaamse regering moet zich niet hals over kop en bijna onvoorwaardelijk in een Telenet-avontuur storten zonder eerst te hebben nagedacht over de maatschappelijke en culturele gevolgen van deze Vlaamse variante van de informatiesnelweg.

Het is belangrijk het plan van Gerard Van Acker in de GIMV opnieuw te lezen en na te denken over de culturele gevolgen van een Telenet. Collega De Roo heeft daar net gezegd dat hij geen dualisering wou. Studies wijzen erop dat de manier waarop de informatiesnelweg ontwikkeld zal worden – men mikt trouwens maar op een beperkte doelgroep – zal leiden tot een dualisering van de informatie. Nu krijgen we de paradox, de tegenstelling dat op bibliotheken als openbare leetuurvoorziening wordt bespaard en anderzijds met grote snelheid geïnvesteerd wordt in een Telenet. Dat zijn de vragen die hier, in het parlement, aan bod moesten komen.

Wij hebben nog een aantal andere zaken niet teruggevonden. Waarom is het bijvoorbeeld zo stil ook in de Sep-

tembernota – rond de politieke cultuur ? Een jaar geleden werd in elk debat de politieke cultuur van stal gehaald. Is het dan geen prioriteit meer ? Ik dacht dat een nieuwe verhouding met de administratie bijvoorbeeld een debat over de afslanking van de kabinetten veronderstelde. Ik dacht dat er redenen genoeg waren om stappen te zetten wat betreft depolitisering, het afbouwen van de verzuiling, enzovoort. Er zijn heel wat maatregelen te nemen in verband met elementen uit deze politieke cultuur die kostenbesparend zijn. Een concreet voorbeeld voor de minister bevoegd voor de media is het afschaffen van de politieke derden op televisie. Het afschaffen van een aantal verzuilingsorganismen in de sociaal-culturele sector is kostenbesparend. Een ideale combinatie dus van een fijne politieke cultuur en budgettaire orthodoxie. Waarom vinden we daarover zo weinig terug ?

Waarom krijgen we geen uitleg, nu we een minister hebben voor het gelijke kansenbeleid, over de grootte van haar budget en over wat haar prioriteiten zijn ? Wij zijn het uiteraard eens met het belangrijke principe dat in uw tekst staat. Maar als u het politiek belangrijk vindt om één minister specifiek bevoegd te maken voor het gelijke kansenbeleid, is het toch noodzakelijk dat daaraan in Septembernota en begroting aandacht wordt besteed. Tenzij – maar ik zal nu niet te kwader trouw zijn – het de bedoeling is te vervallen in enige retoriek ter zake.

Ik heb nog een laatste vraag. Hoe zit het nu eigenlijk met dat Impulsfonds ? We hebben daarover reeds gediscussieerd, en ik kom er niet meer op terug, maar ik zou toch uitsluitel willen van de minister-president over de interpretatie. In de versie van het regeerakkoord komen enkel bepaalde stedelijke gebieden in aanmerking en is er geen sprake van zomaar lineair geld te verspreiden. Of is het toch de bedoeling elke gemeente iets te geven ? Daarover bestaat een misverstand, ook binnen de meerderheidspartijen. Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik wil eindigen met te zeggen dat we niet tevreden zijn. We hadden meer verwacht. Ik verwijs hierbij naar de soms ontroerende zinnen van het regeerakkoord zoals : wij Vlaamse regering, gegeven onze identiteit gaan in een nieuw en rechtstreeks verkozen parlement die bakens uitzetten om eindelijk onze samenleving leefbaarder en menselijker te maken. Wij hebben dat niet teruggevonden. Het probleem met de begrotingsbespreking is dat we een beetje van alles hebben gevonden, maar eigenlijk niets substantieels. En dat is natuurlijk op termijn funest voor de politieke democratie, omdat men hiermee het recht van deze democratie om in fundamentele processen in te grijpen, opgeeft. U treedt teveel terug. Ik heb er geen moeite mee dat we ons terugtrekken uit structuren, vermits de politiek daar reeds te prominent aanwezig is, maar u ontwijkt het belangrijke maatschappelijke en politieke debat. U kijkt toe. De karavaan trekt verder en de

Geysels

Vlaamse regering houdt zich bezig met het voorlezen van de Septembernota. U kijkt teveel toe. U verwacht bovendien een strakke boekhouding met boekhoudkundig denken. U hebt te weinig geleerd en u keert niets. Vandaar dat wij u het vertrouwen niet kunnen geven. Ik dank u. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : De heer Voorhamme heeft het woord.

De heer R. Voorhamme : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, de regering mag glunderen om dit financieel rapport. Als we er al eens iets positiefs over kunnen vertellen, dan mag dat ook. De tegenwind in dit parlement – en naar ik hoor ook daarbuiten – maant ons echter tot voorzichtigheid. Volgens de regering respecteert Vlaanderen nu alle begrotingsnormen. Maar dat feit maakt het in de huidige omstandigheden precies heel moeilijk om een doortastend werkgelegenheidsbeleid te voeren. Nochtans is dat de allereerste prioriteit van de Vlamingen. Iedereen weet immers dat we zonder werkgelegenheid geen geloofwaardig antwoord kunnen geven op de maatschappelijke uitdagingen waarmee we geconfronteerd worden en waarover ook de regering in haar Septemberverklaring spreekt. Werkgelegenheid is onder meer ook belangrijk voor een duurzaam begrotingsbeleid. Laten we dat ook niet vergeten.

Het is voor de SP essentieel om deze Septemberverklaring, de begroting en de manier waarop de begroting zal worden uitgevoerd, in de eerste plaats te toetsen aan het werkgelegenheidsbeleid.

Wat het werkgelegenheidsbeleid betreft, kan de indruk ontstaan dat we ons van fase vergissen. Dat is een probleem want het werkgelegenheidsbeleid is mee afhankelijk van grondig overleg met de sociale partners en kan alleen slagen als het hun steun geniet. Dat overleg zal pas tegen het einde van december afgelopen zijn. Daardoor dreigt het parlement niet helemaal te krijgen waarop het recht heeft. (*Applaus bij de VLD en AGALEV*)

Toch dreigt deze aanpak de Vlaamse Raad op zijn honger te laten zitten, als we aan het einde van dit jaar slechts in de mogelijkheid worden gesteld om akte te nemen van de resultaten van het tewerkstellingsoverleg zonder meer.

Daarom pleit ik er in de eerste plaats voor dat – aangezien we onszelf in dit parlement een nieuwe rol willen aanmeten en aangezien er gestreefd wordt naar een nieuwe verhouding tussen regering en parlement – het parlement ten gronde betrokken wordt bij de definitieve oriëntatie van de beleidskeuzen inzake werkgelegenheid.

De heer A. Denys : Eens er een akkoord bereikt is door middel van overleg, is het parlement uitgeschakeld. Het kan dan hoogstens nog discussiëren over punten en kom-

ma's. Daarom is het van belang dat het parlement voorafgaandelijk aan het overleg een debat hierover kan voeren. Dat lijkt me fundamenteel, maar vraagt u dat ook ?

De heer R. Voorhamme : Mijn vraag is erop gericht het parlement de kans te bieden om, onder meer in de commissies, uitdrukkelijk van gedachten te wisselen over het werkgelegenheidsbeleid dat moet gevoerd worden. Om daarmee te beginnen moeten we niet wachten tot eind december.

Minister-president L. Van den Brande : Dit is een Septemberverklaring met het bijhorende debat, maar dat neemt niet weg dat we ook willen leren uit de opvattingen van de leden. Begrijp ik het goed, mijnheer Voorhamme, dat uw inzichten op dit punt gerijpt en geëvolueerd zijn ? Zegt u met nadruk dat, zelfs al zitten de sociale partners om de tafel en is er een tijdschema afgesproken aangaande de zeven doelstellingen – waarin u dan bovendien nog gedeeltelijk uw visie in kunt terugvinden – er tegelijkertijd ook in het parlement moet gediscussieerd worden ? Ik vind dat een normale stelling. Maar zijn het nu onze opvattingen die gerijpt zijn of de uwe ?

De heer R. Voorhamme : Mijnheer de minister-president, ideaal zou ik het noemen, indien ze allebei gerijpt zijn. (*Gelach*)

De heer Geysels heeft zich beklaagd over de afwachtende houding – en daar verschil ik misschien van mening – omdat er dit ogenblik nog overleg is op het politiek federaal niveau. Mijnheer de minister-president, u hebt gelijk te stellen, dat we moeten proberen elkaar vanuit de verschillende bevoegdheidsniveaus aan te vullen inzake het werkgelegenheidsbeleid en niet concurrentieel op te treden. Het is logisch dat we op elkaar willen inspelen en – vermits we vandaag nog niet weten wat het federaal niveau uiteindelijk zal beslissen – is het dus logisch dat we wat dat betreft nog enigszins moeten afwachten. Maar daardoor blijft inzake het werkgelegenheidsbeleid, zoals het nu in de Septemberverklaring met een aantal intenties naar voren wordt geschoven, nog heel veel in de pijpleiding verborgen. Het is dus niet zo eenvoudig om nu al een definitief oordeel te vellen, mijnheer Geysels.

De heer J. Geysels : We hebben – en hier zijn verschillende collega's getuige van – gedebatteerd over de werkgelegenheid in april 1993, in september 1993, in september 1994 en in februari 1995. Verscheidene fracties waren het wachten beu en eisten zonder uitstel extra middelen.

Ik bekijk dan deze Septembernota en zie dat we nog moeten wachten tot half december, afhankelijk van de bespreking op federaal niveau. De heer Busquin heeft hierbij verleden week gezegd : we gaan nog wachten tot de sociale partners elkaar gevonden hebben op federaal niveau.

Geysels

Het is precies dit lange wachten dat een uitputtingslag aan het worden is, waarbij de bevolking de indruk krijgt dat men inderdaad die 8 percent werkloosheid als een natuurlijke norm gaat beschouwen. Dat is funest en pervers.

De heer R. Voorhamme : Daarom ook vindt de SP dat het werkgelegenheidsluik in het beleid uitdrukkelijk op het voorplan moet blijven. Wij moeten ondanks onze ingewikkelde structuren maximaal op elkaar kunnen inspelen. (*Onderbreking door de heer J. Geysels*) Als u mij toestaat, zal ik uiteenzetten welke prioriteiten wij naar voren willen schuiven.

Dit zal ons niet beletten om in de commissies, wanneer wij de begroting gaan bespreken, telkens na te gaan – en dat slaat niet alleen op die 3 miljard frank – wat het effect is van de verschillende beleidsmaatregelen op tewerkstelling. Het spreekt vanzelf dat een voluntaristisch tewerkstellingbeleid veel verder strekt dan de 3 miljard frank die nu naar voren wordt geschoven. Onze bezorgdheid om de tewerkstelling moet een rode draad vormen in alle beleidssectoren.

Wij zullen het dus niet in die enge zin interpreteren en formuleren bovendien een aantal suggesties.

Uit de Septemberverklaring kunnen wij afleiden dat het zwaartepunt van het werkgelegenheidsbeleid bij ondernemend Vlaanderen wordt gelegd. Met andere woorden, het verstevigen van de concurrentiepositie van onze regio. Wij steunen de benadering dat dit dient te gebeuren door investeringen in omgevingsfactoren. Dat betekent onderzoek en ontwikkeling, vorming en opleiding, infrastructuur.

Wij onderschrijven dit al geruime tijd. Wij hebben trouwens destijds mee aan de basis gelegen om het beleid in die richting te heroriënteren. Mijnheer de minister-president, u hebt daar tijdens de vorige zittingsperiode in belangrijke mate aan gewerkt. We trekken dus de lijn van de vorige Vlaamse regeringen door. Dat is positief, want het betekent dat er continuïteit is.

Continuïteit is essentieel omdat het gaat om een lange-termijnbenadering in tegenstelling tot wat sommigen zouden willen.

Het is niet door korte-termijnsubsidies dat wij als regio aan de spits kunnen blijven in Europa. Het zou dus wel bijzonder jammer zijn mocht op dat vlak de klok worden teruggedraaid. We mogen de schaarse middelen die er zijn niet afleiden naar wat ik de subsidieputten noem.

Ook al worden er nu opnieuw meerdere bijkomende miljarden frank uitgetrokken voor een structureel omgevingsbeleid, dan nog mag het ons niet ontgaan dat we

voor een aantal omgevingsfactoren nog steeds niet in staat zijn om het peil van concurrerende regio's te bereiken. Er zijn zeker geen middelen om zich andere fantasieën te kunnen veroorloven, eerst moet de inhaaloperatie worden voltooid.

Hoe verdienstelijk het versterken van het concurrentievermogen van onze ondernemingen ook is, Vlaanderen moet mikken op meer. Het is immers niet voldoende om jobs te creëren in de economische sector. Op die manier zouden we overigens voorbijgaan aan twee pertinente vaststellingen op het vlak van de arbeidsmarkt.

Ten eerste is er sprake van een onloochenbare verschuiving van tewerkstelling van de economische winstsectoren naar de sociale winstsectoren. Het zou dan ook verkeerd zijn om hierop als overheid onvoldoende in te spelen.

Ten tweede, het versterken van de concurrentiekracht en het creëren van jobs in de economische sector op zichzelf kan niet verhinderen dat er problemen rijzen inzake aansluiting op de arbeidsmarkt. U hebt overigens zelf gesteld dat dit snel tot dualisering kan leiden. Welnu, het werkgelegenheidsbeleid van de Vlaamse regering moet hierop uitdrukkelijk een antwoord bieden. Deze materies behoren namelijk bijna exclusief tot de Vlaamse bevoegdheden.

Het is zonder meer duidelijk dat de sociale winstsectoren vandaag tegemoet zouden kunnen komen aan talrijke reële behoeften. Ze kunnen die niet inlossen omdat ze te kampen hebben met een tekort aan mensen en aan middelen, wat tragisch is. Er is in deze sectoren zoveel werk en het ontglipt ons.

Nergens is het effect van een mogelijke lastenverlaging van de arbeidskosten zo groot als in de sociale winstsectoren. Mijnheer de minister-president, wij verzoeken u dan ook om met de federale overheid tot een akkoord te komen, met sluitende verbintenissen op het vlak van bijkomende tewerkstelling. Het zou zelfs goed zijn indien u nog een stap verder zou gaan.

Mijnheer de minister-president, het gaat niet om piramides, maar om nuttige tewerkstelling waarbij eveneens rekening wordt gehouden met andere prioriteiten.

Mijnheer de voorzitter, vervolgens kom ik terug op het inschakelingsbeleid, waarover in de Septemberverklaring weinig wordt vermeld. Er wordt echter wel gesproken over permanente vorming en opleiding. In de praktijk stellen we evenwel vast dat de VDAB, die – ook volgens recente studies – een essentieel, zo niet hét instrument is voor de opleiding van werkzoekenden, wordt geconfronteerd met een budgettaire saneringsoperatie die ertoe leidt dat er opleiders op straat komen te staan.

Voorhamme

In het kader van de vierde doelstelling van de Europese Unie zou men hiervoor een bijkomende marge kunnen creëren, maar dan moeten de middelen hiervoor ook werkelijk worden aangewend.

Permanente vorming en opleiding zijn geen garanties voor jobs in de economische sector.

Er moeten inschakeljobs komen. Wij pleiten ervoor dat de middelen die nu worden vrijgemaakt, uitdrukkelijk worden gebruikt voor bijkomende engagementen inzake het jeugdwerkgarantieplan, dat we misschien kunnen omschakelen naar een werkgarantieplan voor zeer langdurig werklozen.

Wij pleiten er ook voor dat u in het overleg met de sociale partners van het bedrijfsleven bijkomende engagementen verkrijgt met betrekking tot de overgang van school naar werk.

Ten slotte maken wij ons sterk dat de experimenten inzake invoegbedrijven en beschermde werkplaatsen die reeds door de vorige regering werden opgestart, definitief in een decreet worden geregeld.

Als zevende doelstelling staat in uw gemeenschappelijke verklaring met de sociale partners dat u weer pleit voor herverdeling van de arbeid. In de vorige zittingsperiode kon Vlaanderen tijdens de werkgelegenheidsconferentie van 1993 het voortouw nemen in een stimuleringsbeleid voor herverdeling van de arbeid. Laat ons het succes van die maatregelen betreffende loopbaanonderbreking en, op het federaal niveau, de vrijwillige vierdagenweek gebruiken om de juiste conclusies te trekken en ons af te vragen of de Vlaamse overheid niet best zelf het voorbeeld zou geven door de vrijwillige vierdagenweek veralgemeend in te voeren voor alle Vlaamse ambtenaren ? *(Applaus bij de SP)*

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer K. De Gucht *(Op de tribune)* : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, toen ik gisteren naar de minister-president luisterde, leek hij mij een voldaan man. Zelfvoldaan zouden kwatongen wellicht durven beweren, maar ik ben geen kwatong en dus houd ik het bij voldaan.

U had uw beste wetstrategieën bovengehaald om die voldaanheid op ons en op uw onderdanen over te brengen. Het wemelde weer van de kennisweerbaarheid, aanwezigheidsstrategieën, paracommunautair, pararegionaal, beleidsacties, krachtlijneninventarissen, een woord waarmee men in de IQ-quiz van Herman Van Molle de hoofdvogel zou afschieten, mocht het in de grote van Dale terug te

vinden zijn, quod non. Deze bemerking geldt trouwens voor alle woorden die ik aanhaal.

Jan-Baptist Verlooy moet zich in zijn graf omkeren en een heruitgave overwegen van zijn traktaat *Verhandeling op d'onacht der moederlyke tael in de Nederlanden*.

Maar, mijnheer de minister-president, ik wil het met u vandaag niet hebben over uw taalgebruik. Ik denk dat we het daarover eens zijn. Ik neem ook aan dat uw voldaanheid niets met uw taalgebruik of de vorm te maken had, maar alles met de inhoud, de begrotingscijfers en het beleid dat erin besloten ligt.

In dat verband wil ik het met u hebben over wat de mensen vandaag het meest van al bezighoudt, namelijk de werkgelegenheid. U zegt dat er in Vlaanderen bijna 235.000 uitkeringsgerechtigde volledige werklozen zijn. Dat zal statistisch wel waar zijn, met dien verstande dat u eerst meer dan 100.000 mensen uit de statistieken hebt gegoooid. De echte werkloosheid ligt dus aardig wat boven 10 procent. De mensen weten dat en voelen dat aan den lijve in weerwil van de opgesmukte statistieken.

U zegt dat de stijgende werkloosheid toe te schrijven is aan het stijgen van het arbeidsaanbod. Draait u zichzelf geen rad voor de ogen ? Terwijl het arbeidsaanbod in de Europese Unie in de voorbije 20 jaar met 18 procent steeg, steeg het arbeidsaanbod – de mensen die zich dus aanbieden op de arbeidsmarkt – in de Verenigde Staten van Amerika in dezelfde periode met 50 procent. Maar de werkloosheid in de Verenigde Staten van Amerika bedraagt 6 procent en in Vlaanderen meer dan 10 procent. De reden is dat het gestegen arbeidsaanbod in de Europese Unie en in Vlaanderen voor de helft omgezet wordt in werkloosheid, terwijl in de Verenigde Staten van Amerika de toename van de actieve bevolking voor 90 procent wordt omgezet in werkgelegenheid.

Het is in deze omstandigheden hoog gegrepen om te blijven beweren dat de halvering van de werkloosheid op middellange termijn binnen bereik is. Middellange termijn betekent het einde van deze eeuw, hoorde ik u gisteravond in Ter Zake verklaren. Middellange termijn betekent dus ook het einde van deze zittingsperiode, want dan zijn we op enkele maanden van de eeuwwisseling. U bent dus niet alleen een voldaan man, u bent ook uitgesproken optimistisch.

Maar : zijn er wel zo'n goede redenen voor uw optimisme ?

De werkelijkheid lijkt eerder de andere kant uit te gaan. Zonder ingrijpende maatregelen zal de werkloosheid immers verder toenemen. Meer dan de helft van de bestaande jobs staat onder druk door de toenemende productiviteitseisen en bovendien zal de actieve bevolking tot na het jaar 2000 blijven stijgen. Het is dus een hele uitdaging om

De Gucht

de toestand niet te laten verslechteren. Stop dus met de mensen zand in de ogen te strooien en te blijven verklaren wat in uw regering alleen íf zelf gelooft.

Het werkgelegenheidsbeleid waarvan u in uw September-verklaring de contouren aangeeft, heeft eerlijk gezegd' niet veel om het lijf en het getuigt van gevaarlijke hubris te denken dat men daarmee de werkloosheid zal kunnen halveren. Eén zaak is zeker, aan het einde van deze zittingsperiode is elke werkloze Vlaming een illusie rijker.

Mijnheer de minister-president, u zegt dat we moeten werken aan een adequate economische basisinfrastructuur. In mentaal bedoelt u wellicht dat we moeten investeren in wegen, havens, mobiliteit, doorvoer, industrie-terreinen, telecommunicatie enzovoort.

Kijken we naar uw begroting dan zien we dat het niveau van de investeringsprogramma's zich op dat van 1990 bevindt, namelijk 11,6 procent. U zegt dat er een versterkt vermogensdraagvlak moet komen voor de bedrijven. Ik veronderstel dat u daarbij denkt aan een variant op de Nederlandse PPM-regeling en dat kan zinvol zijn. Nergens in uw begroting vind ik echter het geld dat daarvoor op tafel zou moeten komen.

Als u het verder dan hebt over werkgelegenheid door een versterkte concurrentiekracht voor exportgevoelige bedrijven en betere mogelijkheden voor arbeidsintensieve ondernemingen, dan kan ik vermoeden dat u daar doelt op de arbeidskost. Hieromtrent zullen we het er over eens zijn dat deze te hoog is. Wat bent u van plan hieraan te doen ?

Uw Septemberverklaring is aldus een niet onaardige analyse van het probleem van de werkloosheid en van mogelijke oplossingen, maar het mangelt erin aan concrete voorstellen die financieel onderbouwd zijn en die politiek uitvoerbaar zijn. Een beleid voeren is man en paard durven noemen, u beperkt er zich toe de kar voor het paard te spannen.

Voor de VLD moet het werkgelegenheidsbeleid de eerste bekommernis zijn van dit kabinet en van dit eerste rechtstreeks verkozen parlement. Het is daar dat wij ons bestaansrecht moeten bewijzen. Als we erin slagen de mensen niet alleen uit de statistieken maar ook aan de slag te krijgen, dan zullen de Vlaamse instellingen binnen vier jaar door onze burgers wel gekend zijn. Dan zal niet langer uit een wetenschappelijk effectiviteitsonderzoek blijken dat de kennis over de Vlaamse overheid zeer beperkt is.

Werkgelegenheid als eerste bekommernis wil zeggen dat elke beslissing die uw regering neemt, moet getoetst worden op haar weerslag op de werkgelegenheid. Dit wil ook

zeggen dat de besteding van de schaarse middelen die wij hebben moet gericht zijn op tewerkstelling, meer op mensen en minder op structuren.

Vooraleer dieper in te gaan op dit probleem moet ik een fundamentele democratische ergernis kwijt.

Nauwelijks een paar maanden geleden hebt u op dit spreekgestoelte grote woorden gebruikt om het historische karakter te onderstrepen van de rechtstreekse verkiezing van de Vlaamse Raad.

U wilde met deze Vlaamse Raad werken aan een betere toekomst voor Vlaanderen. De voorzitter van de Vlaamse Raad kwam met doortastende voorstellen om de Vlaamse Raad meer zwier, meer stijl en vooral meer macht te geven. We hebben dit toen als volksvertegenwoordiging geloofd.

Met één pennetrek veegt u in de Septemberverklaring dat prille vertrouwen van de kaart.

IJskoud verklaarde u dat de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners het onlangs eens zijn geworden over de zeven doelstellingen voor het tewerkstellingsbeleid. Tegen half december wordt het werkgelegenheids-overleg afgerond en vanaf dan zullen de afgesproken maatregelen uitgevoerd worden. De Vlaamse Raad komt in dit hoofdstuk niet voor. Ik onderschat de rol van de sociale partners niet, maar de democratische volksvertegenwoordiging zit hiér. Noch de oppositie, noch de meerderheid werd verkozen om louter akte te nemen van wat boven onze hoofden en buiten ons weten beslist wordt. Vanaf volgende week willen we in de commissie voor Economie en Werkgelegenheid en in alle andere commissies waar dat nuttig kan zijn, werk maken van het werkgelegenheidsbeleid en uiterlijk midden november moet dit uitmonden in een werkgelegenheidsdebat in dit parlement. En dit vooraleer u achter de coulissen afspraken maakt met de sociale partners.

De inhoud van het Vlaams werkgelegenheidsbeleid van de VLD als hoeksteen van het Vlaams beleid ziet eruit als volgt. Dit beleid ontwikkelt zich rond vier assen : het inwerken op de omgevingsfactoren, het versterken en wapenen van onze ondernemingen, het verlagen van de arbeidskosten en het herstellen van het vertrouwen.

Niet toevallig staan de omgevingsfactoren op de eerste plaats. Daar staat de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap immers buiten kijf. De Septemhernota besteedt hier ook aandacht aan en erkent het cruciale belang ervan. Maar volgen uw daden uw woorden ? Op sommige punten wel. Telenet is een ernstige poging om een antwoord te geven op de veel te hoge kosten voor de telecommunicatiebedrijven en de uitdagingen van de informatiemaatschappij. Telenet is geen gewonnen zaak en

De Gucht

zal u de komende maanden zijn levensvatbaarheid moeten bewijzen, maar u hebt in ieder geval de uitdaging aanvaard.

Op een aantal andere vlakken doet u dat niet. Als u het ernstig meent met de uitbouw van de Vlaamse infrastructuur, dan is het onmogelijk dat de gelden die uitgetrokken worden voor investeringsprogramma's stagneren. Als men het ernstig meent met de uitbouw van de Vlaamse infrastructuur, dan moeten onze uitgaven voor investeringen stijgen. De begroting moet dit mogelijk maken.

Het uitbuiten van de liggingsfactor is van cruciaal belang voor het welslagen van Vlaanderen. Ik gebruik de term ligging in de ruime zin van het woord, namelijk het samenspel van economische produktiefactoren zoals mensen, kennis, kapitaal, goederen en diensten. Professor Porter van Harvard zegt hierover dat de sociaal-culturele en economische omgeving voor het welslagen van het bedrijf een centrale en niet weg te denken rol speelt.

Een tweede voorbeeld om aan te tonen dat uw daden verschillen van uw woorden, is het onderwijs. Met 231,3 miljard frank bedraagt dit 40 percent van onze middelen. Wij weten allemaal dat ons onderwijs duur is en dat we het rendement hiervan in vraag moeten stellen. De evidente oplossingen voor problemen van uitrusting in het technisch, beroeps- en hoger onderwijs moeten wijken voor ideologisch geïnspireerde structuren. Ons technisch en beroepsonderwijs wordt op Europees vlak nog steeds hoog aangeslagen, maar onze voorsprong wordt bedreigd door een gebrek aan flexibiliteit. Traditioneel sterke punten worden verwaarloosd. We zouden minstens 2 maal zo veel ingenieurs moeten vormen. Hoe is het te verklaren dat een regio met een grote onderwijstraditie en gelegen in het hart van Europa geen zakenschool uitbouwt op wereldniveau. We kennen allemaal het antwoord. Onze ideologisch versterkte structuren sloppen zoveel geld op dat er onvoldoende ruimte is voor nieuwe initiatieven en het verhelpen van nieuwe noden. Een behoorlijk uitgerust atelier voor micro-electronica kost 100 miljoen frank en als men echt vooruit wil zien, wordt dit al vlug 150 miljoen frank. Noch het gemeenschaps-, noch het gemeentelijk stadsonderwijs, noch het vrij onderwijs, noch de VDAB kunnen dat betalen. Iedereen blijft dus prutsen in zijn eigen achtertuin, en wellicht wordt de pot van 100 miljoen frank ook uitgegeven. Zo raken wij samen achterop. We moeten beseffen dat het zo niet verder kan.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Wij hebben misschien niet helemaal dezelfde opvattingen over stijl en fraseologie, maar het is goed dat u af en toe zelf bij bepaalde zaken die u aanhaalt wat informatieve toelichting

verstrekt. Dat laat mij ook toe om te volgen. Maar ik neem aan dat u toch al gehoord hebt van IMEC, waar we een continue investering doen op wereldkwaliteitsvlak. Hier wordt opnieuw de juiste inspanning gedaan, ook waar het gaat om de aantrekking van vreemde investeringen.

Ik verwijs naar het belangrijke initiatief van een voorganger op het departement Economie met betrekking tot de ontwikkeling van nieuwe materialen, het FITO en alles wat ermee te maken heeft. Ook refereer ik aan het IWT, en aan de beslissing in verband met het Vlaams Instituut voor de Biotechnologie, waar we precies een voldoende groot draagvlak hebben willen creëren om niet in micro-projecten te blijven steken.

U kunt natuurlijk een persiflage maken van alles, mijnheer De Gucht, maar denkt u niet dat we beiden de zaak dienen door alles correct onder ogen te nemen ? Op die punten zijn we veel concreter dan wat u net aangegeven heeft, net als op vele andere punten. Het leek me nodig u dat even mee te delen.

De heer K. De Gucht : Mag ik u dan ook van repliek dienen, mijnheer de minister-president ? Ik had het over het onderwijs, en het gaat erom dat voor de begeleiding van onze leerlingen in het middelbaar onderwijs het bij een aantal moderne technologieën onmogelijk is geworden om op het vlak van de individuele school, ongeacht het net waartoe zij behoort, behoorlijk uitgeruste ateliers ter beschikking te stellen. Dat is een totaal ander probleem dan dat van IMEC, wat trouwens een miljardeninvestering is en waarover u mij overigens met geen kwaad woord zult horen zeggen. Het probleem is dus de zware infrastructuur die in het onderwijs nodig is voor de opleiding in moderne technologieën.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer De Gucht, ik kan vier voorbeelden opnoemen waar interdisciplinair, in samenwerkingsverband en complementair inderdaad dingen mogelijk zijn. Onderwijs, onderzoek en ontwikkeling vormen een driehoek, die duidelijk samenhangt. Ik heb willen aantonen dat er niet alleen aanzetten zijn, maar ook heel concrete initiatieven, die complementair ontwikkeld zijn op voor de toekomst essentiële domeinen.

De heer K. De Gucht : Mijnheer de minister-president, misschien zijn de geesten nog niet rijp voor fusies van scholen tussen de netten. Ik denk wel dat de tijd rijp is voor praktische samenwerking op het domein van gemeenschappelijke zware infrastructuur. Het zou gaan om samenwerking tussen scholen van verschillende netten en andere openbare en privé-instellingen die bezig zijn met opleiding, zoals de VDAB en de Middenstandsopleiding. Wij doen nadrukkelijk een beroep op de regering om

De Gucht

daaromtrent op korte termijn voorstellen op tafel te leggen.

De tweede as van een actief werkgelegenheidsbeleid is het versterken en wapenen van onze ondernemingen. U hebt het daarbij in uw verklaring terecht over de versterking van het vermogensdraagvlak van de bedrijven, maar de voorstellen en de middelen om ze te verwezenlijken ontbreken. Naar het voorbeeld van de Nederlandse PPM-regeling, de regeling Particuliere Participatiemaatschappij, waarbij de overheid een deel van het ondernemingsrisico dekt voor risico-kapitaal, of nog geïnspireerd door het SBIS, het Small Business Investment Scheme in de Verenigde Staten van Amerika, moet in Vlaanderen op korte termijn in een regeling worden voorzien. Die moet ertoe bijdragen dat de kleine en middelgrote ondernemingen, die de ruggegraat vormen van onze economie, gemakkelijker toegang krijgen tot de kapitaalmarkt om hun expansie en aanpassing aan een steeds sterkere concurrentie op wereldvlak te financieren. Een bijzondere inspanning moet daarbij geleverd worden voor wat in het jargon heet : de starters en de early stage, het moeilijke pad van een schitterend idee naar een levensvatbaar bedrijf, veelal maar niet alleen in de sectoren van de toekomst. In die niche volstaat het afdekken van een deel van het ondernemingsrisico niet, maar moet de aandacht uitgaan naar rechtstreekse financiële ondersteuning van de begeleiding van projecten vanuit de participatiemaatschappij.

De voorzitter : Minister Van Rompuy heeft het woord.

Minister E. Van Rompuy : Mijnheer De Gucht, ik kan u geruststellen.

De begroting voor Economie maakt 40 miljoen frank vrij om het Nederlands systeem van garantieregeling inzake de particuliere participatiemaatschappijen in te voeren. Het systeem bevat een overheidswaARBORG van 50 procent op participaties verstrekt door privé-fondsen of privé-financiële instellingen in achtergestelde leningen aan KMO's.

In 1996 zal de overheid een waARBORG verlenen aan participaties die niet hoger zijn dan 20 miljoen frank.

Het is inderdaad zo dat Vlaanderen nog steeds gebukt gaat onder een familiaal kapitalisme en de institutionele beleggers onvoldoende inspanningen leveren om het risicodragend kapitaal te schragen. Ik ben het ermee eens dat de toepassing van het Nederlands systeem van het grootste belang is voor de Vlaamse economie.

Ik herhaal dat de begroting voor Economie wel degelijk rekening houdt met uw suggestie.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer K. De Gucht : De derde as van het werkgelegenheidsbeleid is de verlaging van de arbeidskost.

Iedereen is het erover eens dat de arbeidskost moet worden verlaagd. Het veroveren van eigen fiscale en parafiscale bevoegdheid moet een prioritaire Vlaamse eis zijn die tijdens elk overleg met de federale regering moet worden herhaald en beklemtoond. Het kan niet langer dat het Vlaamse bedrijfsleven in een wurggreep wordt gehouden door een Waalse minderheid die de PS is. De regering verschuift deze discussie zedig naar een parlementaire werkgroep. Er valt niets meer te bestuderen. Alle details zijn bekend.

Ik wens ook wat dieper in te gaan op de behandeling door de Waalse overheden van de Vlaamse bedrijven. Wallonië is voor de Vlaamse bedrijven geworden van thuismarkt het moeilijkst toegankelijke exportland. Alhoewel de bussengeschiedenis van Van Hool daar een treffend voorbeeld van is, is het slechts het topje van de ijsberg ! Overheidsbestellingen voor Vlaamse bedrijven zijn in Wallonië uitgesloten, tenzij zij een Waalse vestiging openen en kunnen bewijzen zuiver Waals te zijn. Wie zich als Vlaams bedrijf niet voegt naar de Waalse grillen en weigert mee te spelen in de combines loopt het gevaar zijn erkenning te verliezen. Dit is geen loze uitspraak, integendeel. De voorbeelden zijn legio.

Vlaanderen kan een dergelijke situatie niet langer dulden. In het overleg tussen de federale regering en de gewesten moet de Vlaamse regering deze misbruiken aanklagen. Vlaanderen is bereid solidair te zijn met Wallonië ; het wenst zich echter niet in de luren te laten leggen !

Ten slotte wil ik het hebben over het herstel van het vertrouwen, het sluitstuk van het werkgelegenheidsbeleid.

De bevolking ziet de toekomst angstig tegemoet. De terugloop van het binnenlandse verbruik is daarvan het beste bewijs. Vlaanderen beschikt nochtans over middelen om deze tendens om te buigen. De VLD is een uitgesproken voorstander van een vermindering van de personenbelasting door middel van de invoering van afcentiemen. Op die manier zal de bevolking niet alleen aanvoelen dat hun inspanningen niet vergeefs zijn en zich niet langer als melkvee beschouwd voelen, maar ook opnieuw vertrouwen krijgen in de toekomst.

De herneming van het binnenlands verbruik en de bijkomende arbeidsplaatsen die daaruit zullen voortkomen, zal de financiële aderlating ruimschoots compenseren. Enkel door dergelijke maatregelen zal Vlaanderen opnieuw op het juiste pad van een groeistrategie terecht komen die toelaat de mogelijkheden van onze bevolking volledig aan te boren en duurzame tewerkstelling te ontwikkelen.

De Gucht

Een Vlaming wil niet werkeloos toezien. Hij wil de handen aan de ploeg slaan en zijn rug krommen zodat zijn kinderen het beter zullen hebben dan hijzelf.

Daarom is meer werk in Vlaanderen veel meer dan een punt op de politieke agenda. Het moet voor ons een ware obsessie zijn !

De voorzitter : Mevrouw Dua heeft het woord.

Mevrouw V. Dua (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, ik wil het kort hebben over het hoofdstuk milieu in de Septemberverklaring van de Vlaamse regering, een hoofdstukje dat volgens ons trouwens nogal pover is uitgevallen. Mijnheer de minister, wij hebben naar aanleiding van de regeringsverklaring reeds onze bekommernis en ontgoocheling geuit met betrekking tot de milieuintenties van deze regering. Wij hadden het vermoeden dat dit thema meer op de achtergrond verzeild zou raken en de feiten geven ons helaas gelijk. De minister-president zei het gisteren zeer duidelijk. Hij vindt dat er tijdens de voorbije zittingsperiode voldoende werk op dit vlak werd verzet en dat nu een periode is aangebroken om op onze lauweren te rusten. Hij wil wachten op de resultaten op het terrein. Voor mij was de ondertoon nogal duidelijk : eigenlijk vindt de Vlaamse regering dat er de voorbije jaren genoeg controversen zijn geweest omtrent een aantal milieudossiers en dat we nu maar eens komaf moeten maken met al die milieuheisa. We mogen op dit vlak dus een complete windstilte verwachten. De Vlaamse regering wacht op de resultaten van het voorbije milieubeleid, maar ik denk dat dit wel eens erg zou kunnen tegenvallen. Er zijn wel een aantal milieu-decreten goedgekeurd tijdens de voorbije regeerperiode, maar de vraag is of deze inderdaad zullen resulteren in een grote kwaliteitsverbetering. Ook in het verleden werd steeds geopteerd voor hetzelfde, foutieve denkpatroon, dat trouwens ook in de Septemberverklaring terug te vinden is. Men blijft zweren bij een duur opkuisbeleid in plaats van een beleid dat gericht is op het tegengaan van de vervuiling. Mijnheer de minister, het is trouwens zeer opmerkelijk dat in de Septemberverklaring zelfs geen sprake meer is van een voorkomingsbeleid. Het woord preventie is verdwenen, daar waar men in vroegere verklaringen toch nog de schijn wilde ophouden en benadrukken dat preventie belangrijk is. Men blijft dus meer dan ooit vasthouden aan grootschalige investeringen om de vervuiling op te ruimen. De situatie inzake watervervuiling is daar het beste voorbeeld van, maar daar kwam de heer Geysels reeds op terug. In ieder geval stellen wij vast dat alles wat wij ooit voorspeld hebben lijkt uit te komen. De Aquafin-rekening wordt onbetaalbaar en toch verbetert de kwaliteit van het water niet, integendeel. De rekening voor deze totaal verkeerde aanpak wordt dan

maar gemakshalve doorgeschoven naar de consumenten, die nogmaals worden geconfronteerd met belastingen die alleen maar dienen om dit end of the pipe-beleid te financieren, een beleid waarvan men geen concrete resultaten op het terrein ziet.

Hetzelfde geldt voor het afvalbeleid. Alle energie gaat naar het beheren en verwerken van de afvalstromen, zonder dat de globale afvalberg wordt afgebouwd, integendeel. Ook hier moeten bijkomende heffingen zorgen voor de financiering van de zeer dure afvalverwerking. Ook in het nieuwe mestakkoord vinden we hetzelfde patroon terug. Men kiest voor grootschalige mestverwerking en niet voor vermindering van de mestproductie, niettegenstaande het feit dat iedereen weet dat mestverwerking een zeer dure en onrendabele oplossing is. Het minste wat kan gezegd worden is dat er inderdaad een vaste lijn zit in het Vlaamse milieubeleid, helaas de verkeerde. Minister Kelchtermans, ik was dan ook stomverbaasd toen u met nogal wat bravoure het nieuwe MAP aankondigde. U werd nogal euforisch ; de demonen waren eindelijk bezworen. U bent erin geslaagd op enkele weken tijd een compromis te bereiken en noemt dit nieuwe MAP-akkoord een grote overwinning voor het beleid. Mijnheer de minister, wat ons betreft kan in milieudossiers alleen het milieu – dat is de volksgezondheid – de overwinnaar zijn. Dat is voor ons het criterium om milieumaatregelen te beoordelen. Niet de boeren, niet de milieubeweging, niet de minister moet winnen, maar het milieu moet er beter van worden. Als we het huidige MAP vanuit dit perspectief beoordelen, dan vind ik elke poging tot triomfalisme volkomen misplaatst.

Het is een onecologisch, onbegrijpelijk en oncontroleerbaar MAP, dat op het terrein geen enkele garantie inhoudt voor een beter milieu.

De voorzitter : Minister Kelchtermans heeft het woord.

Minister T. Kelchtermans : Het beleid heeft hier zijn waarde bewezen door een probleem op te lossen. Dat was voorheen niet het geval : de Vlaamse regering nam collectief beslissingen, maar slaagde er niet in ze door de Vlaamse Raad te doen aanvaarden. Het beleid heeft een reëel probleem opgelost, omdat het de dialoog heeft kunnen herstellen tussen twee belangrijke sectoren die ook de resultaten van het milieubeleid bepalen. Als u vindt dat resultaten niet belangrijk zijn en niet in het voordeel van het milieu, dan kiest u voor een dovemansgesprek. Het resultaat van dat soort discussies op het terrein is onbestaande.

Mevrouw V. Dua : De uiteindelijke doelstelling van het milieubeleid kan toch niet zijn dat het overleg slaagt. De doelstelling moet zijn dat de toestand van milieu beter wordt. Dat is het enige criterium dat voor mij geldt.

Minister T. Kelchtermans : Het resultaat van het overleg is dat het milieu beter zal worden, omdat we nu eindelijk tot een actieplan komen.

Mevrouw V. Dua : Ik zal met enkele elementen mijn stelling bewijzen. De enige normen die worden vastgelegd voor 1996 zijn soepeler dan de normen die nu gelden krachtens het mestdecreet. Dat wil zeggen dat overbemesting op grasland wordt gelegaliseerd. De zogenaamde standstill van de veestapel moest ervoor zorgen dat de aangroei per diersoort onder controle zou blijven. Dit standstill-principe wordt volledig uitgehold en het aantal varkens zal bijgevolg nog groter worden. Het beleid inzake vergunningen is zo ingewikkeld dat niemand er nog iets van snapt en dat iedereen wel een achterpoortje zal vinden. Het gezinsbedrijf is zo gedefinieerd dat alle industriële bedrijven daar in een minimum van tijd aan zullen beantwoorden. Het voorstel dat nu voorligt, maakt zelf de uitholling van het MAP mogelijk.

Men blijft zweren bij mestverwerking op grote schaal om de mestoverschotten weg te werken. Dat zal voor extra kosten zorgen voor de boeren en waarschijnlijk ook voor de belastingbetaler. Van een ecologische reconversie van de landbouw worden zowel de boeren als het milieu beter. Zolang men daarvan geen werk maakt, zullen de problemen blijven bestaan.

Waagt de minister zich nog aan voorspellingen ? In 1999 zullen de mensen samen met ons kunnen vaststellen dat de kwaliteit van het water nog altijd niet zal verbeterd zijn, dat er nog altijd stikstof- en fosfaatvervuiling zal bestaan en dat de volksgezondheid nog altijd zal worden bedreigd door mestoverschotten.

Ik hoop in elk geval dat we in de komende weken of maanden over dat MAP zullen kunnen debatteren. Volgens de kranten is het MAP tot stand gekomen na diepgaand overleg met de voltallige CVP- en SP-fracties. Tot nog toe is echter elke poging van de oppositie om over dit thema in de Vlaamse Raad een grondig debat te voeren afgewimpeld. We hebben genoeg overleg achter de schermen tussen de kabinetten en de Boerenbond gehad. Gun de democratie haar rechten en voer de discussie op de plaats waar ze thuishoort : hier in de Vlaamse Raad.

Dit MAP bevestigt onze algemene conclusie dat er op het gebied van milieubeleid een echte regressie aan de gang is en dat we zwarte tijden tegemoet gaan.

In deze Septemberverklaring wordt geen woord gesproken over het behoud van de open ruimte als onderdeel van de kwaliteit van de leefomgeving. De minister-president heeft in het begin van zijn verklaring gesteld dat de mensen zich zorgen maken en dat men van de overheid concrete maatregelen verwacht om de kwaliteit van het leven te verbeteren.

Uit mijn ervaring als groen parlementslid kan ik u verzekeren dat veel mensen zich zorgen maken over het behoud van de open ruimte. Men is het gesjoemel in de ruimtelijke ordening meer dan beu. Men is het beu dat bouwvergunningen zomaar worden toegekend, dat inbreuken niet worden vervolgd, dat politiek dienstbetoon en politieke lobbying nog steeds kunnen zorgen voor de aantasting van de omgeving en wijzigingen van de gewestplannen... Het voorbeeld van Eurantex ligt nog vers in ieders geheugen.

Ik weet dat er momenteel een structuurplan in de steigers staat. Dit structuurplan geeft voorlopig echter geen enkele garantie omtrent de aanspraken op de open ruimte vanuit de diverse sectoren. Ik word ongerust wanneer ik de minister-president hoor zweren bij duurzame groei, wat dit ook moge betekenen. Ik stel vast dat de term duurzaam op grote schaal gebruikt en misbruikt wordt. Ik vrees dat dit in de praktijk niets anders zal betekenen dan een nieuw beslag op de open ruimte, nieuwe industrieterreinen, nieuwe uitbreidingen van de infrastructuur.

Minister-president L. Van den Brande : Timeo Duam et dona ferentes. (*Gelach*)

Mevrouw V. Dua : Het positieve punt waarmee ik wil eindigen, is uw pleidooi om inzake de havenproblematiek een meer complementair beleid mogelijk te maken via één zeehavenschap. We hebben in het verleden meermalen de wafelijzerpolitiek in het Vlaamse havenbeleid aangeklaagd, omdat dit steeds heeft geleid tot onnodig ruimtebeslag. U kent de situatie even goed als ik : Antwerpen krijgt een Verrebroekdok, Gent krijgt de Kluisendokken en Zeebrugge krijgt er dan ook maar een dok bij. Dat alles gebeurt zonder na te gaan of deze zeer dure projecten ecologisch en economisch verantwoord zijn. Misschien – mogelijk ben ik te optimistisch – dat de creatie van één enkel zeehavenschap Vlaanderen eindelijk zal genezen van deze ongezonde expansiepolitiek. Ik hoop tenminste dat dit de bedoeling is. Ik zou daarbij willen vragen om de projecten die momenteel nog in voorbereiding zijn in het kader van deze nieuwe constructie opnieuw te willen bekijken. Ik ga ervan uit dat zolang de eerste spadesteek niet gegeven is, alles mogelijk blijft. Ook de erg dure verdieping van de Westerschelde zou in dit perspectief opnieuw moeten worden bekeken en berekend. Misschien komt men tot een andere kosten-batenanalyse. Indien op deze beslissing wordt teruggekomen, zou in elk geval veel geld worden gespaard, veel open ruimte gespaard en veel milieuschade voorkomen.

De heer F. Dewinter : Mevrouw Dua, er is een dualiteit tussen wat u hier vertelt en het beleid dat Mieke Vogels, die u niet helemaal onbekend is, als schepen in de stad Antwerpen voert. In Antwerpen stelt mevrouw Vogels

Dewinter

steeds dat ze – collegiaal met de andere schepenen – achter de verdieping van de Schelde staat.

Ze zit op de eerste rij bij de ondertekening van het akkoord door de minister-president en zijn Nederlandse collega ; ze drinkt champagne en viert het gesloten akkoord. Hier komt u zeggen dat Agalev met het bedrag van 1,5 miljard frank niet akkoord kan gaan. Van twee dingen één : U doet in Antwerpen wat u hier zegt, of niet. Wat u nu aansmeert, is volksbedrog.

Mevrouw V. Dua : Mijnheer Dewinter, als Antwerpenaar ziet u misschien Mevrouw Vogels meer dan ik. In elk geval weet ik dat Mevrouw Vogels nog steeds achter het partijstandpunt staat, namelijk dat de verdieping van de Westerschelde compleet overbodig is. Zij is tegen de Scheldeverdieping. (*Rumoer bij de VLD*)

Minister-president L. Van den Brande : Ik meen me zelfs te herinneren dat Mevrouw Vogels niet enkel op de officiële zitting was, maar ook helemaal vooraan zat.

Mevrouw V. Dua : Men kan ook als opposant op een officiële zitting aanwezig zijn.

Minister-president L. Van den Brande : Ik meen me te herinneren dat ze zelfs op de receptie gebleven is. Dit om aan te geven dat ze het echt meent. (*Applaus*)

Mevrouw V. Dua : Volgens mij heeft de Scheldeverdieping niets te maken met de gemeentelijke bevoegdheid van Antwerpen, tenzij ik mij vergis.

De voorzitter : De heer Malcorps heeft het woord.

De heer J. Malcorps : De Groenen in Antwerpen hebben altijd verdedigd dat de Scheldeverdieping pas ecologisch verantwoord zou zijn als men eerst voor de waterkwaliteit van de Schelde zorgt. Die twee zijn aan elkaar gekoppeld en van dat standpunt zullen wij niet afstappen. Mieke Vogels heeft in het verlengde van dat standpunt dan ook recent gevraagd dat er een milieueffectrapportering zou komen. Wij zijn zelfs tot op Europees niveau gesteund wat die eis betreft. Als men enerzijds pleit voor een Vlaams havenschap, dan is het anderzijds ook logisch dat men in het kader van een dergelijke gezamenlijke aanpak gaat kijken naar welke projecten ecologisch zinvol zijn en welke economisch rendabel zijn. Het is niet evident dat een verdieping van de Westerschelde economisch rendabel is.

De voorzitter : De heer Van Peel heeft het woord.

De heer M. Van Peel : Ik wil er toch op wijzen dat ook Agalev het bestuursakkoord van Antwerpen heeft ondertekend. Alle partijen – dus ook Agalev – hebben daarin sterk de nadruk gelegd op de noodzaak van de verdieping

van de Westerschelde. Daar zijn ook ernstige opmerkingen gekomen over onder andere de slibverwerking, die ook in het bestuursakkoord zijn opgenomen. Maar er kan geen twijfel over bestaan dat deze passage door alle partijen van de meerderheid in Antwerpen is goedgekeurd.

Mevrouw V. Dua : Los van deze Antwerpse opmerkingen blijf ik bij mijn vraag aan de minister om dit dossier opnieuw te bekijken in het kader van dit ene havenschap. Misschien kunnen we dan ondanks de Antwerpse situatie tot een andere oplossing komen.

In ieder geval, mijnheer de minister-president, ik hoop dat deze discussie in de nabije toekomst kan worden gevoerd. Wij zijn zeker kandidaat om daaraan deel te nemen. (*Applaus bij AGALEV*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben blij dat naar het einde van dit debat toe een atol werd verlaten dat op enkele duizenden kilometers van hier ligt.

Ik ben blij dat we ons nu kunnen concentreren op het atol – niet het eiland – Vlaanderen, samen met allen die enkele nieuwe zaken willen aanpakken.

Dit debat is in alle openheid gevoerd. Het is het eerste debat na het regeerakkoord. Ik zeg het opzettelijk zo omdat het ook in die volgorde moet gesteld worden.

Wij hebben aangegeven dat een regeerakkoord geen bijbel kan zijn -we hebben trouwens goed geluisterd naar de kritiek van vorige zittingsperiodes. Het kan alleen een stuk van een goed evangelie zijn. Een regeerakkoord vormt de cement, de basis van doelstellingen die worden vooropgezet.

Wij hebben gisteren en vandaag de tweede stap gezet. Zoals gisteren aangegeven in de Septemberverklaring, komt het er nu op aan onze inhoudelijke prioriteiten te verwezenlijken wat kredieten, beleidsruimte en praktische toepassing betreft.

Ik geloof dat we in alle redelijkheid kunnen zeggen dat we op een aantal gebieden positieve resultaten kunnen voorleggen. We hebben geen reden tot triomfalisme, maar we kunnen wel zeggen dat er een gezonde financiële en budgettaire basis is gelegd, die ons geen angst moet inboezemen. Dat is het essentiële.

Mijnheer Denys, ik heb terecht een vraag gesteld met betrekking tot de houding van uw fractie ten opzichte van de verdere evolutie van staat en samenleving. Deze morgen heb ik u onderbroken omdat er onduidelijkheid bestaat over het concept van de VLD. De nieuwe voorzitter

Van den Brande

abdiceert ten aanzien van een aantal gemeenschappelijke standpunten, dit terwijl we in de toekomst binnen een federaal geheel samen zouden opkomen voor een goed gefundeerde en kwalitatieve, grotere autonomie.

Onze nota bevat acht punten die in de commissie ter sprake zullen komen. U merkt op dat er twee punten ontbreken. Dit is juist, maar het gaat om twee punten waarover wij het reeds eens waren. De splitsing van het kiesarrondissement zal worden doorgevoerd en op het vlak van de faciliteiten zullen de regels niet alleen restrictief worden toegepast, maar zal er bovendien een oplossing moeten worden gevonden voor het probleem van de minderheden.

Mijnheer de voorzitter, ik dank de fractievoorzitters van de meerderheid omwille van de belangrijke prioriteiten die zij in hun betoog naar voren hebben gebracht. De heren De Roo en Bossuyt hebben er terecht op gewezen dat het gevecht voor meer werkgelegenheid en het verminderen van de werkloosheid een essentiële bekommernis moet zijn, dit zowel voor de oppositie als voor de meerderheidsfracties.

Mijnheer Geysels, wij menen echter niet dat de overheid hiervoor als enig richtinggevend orgaan moet optreden. De christen-democraten en de socialisten hebben uitdrukkelijk gesteld dat er ruimte moet zijn voor particulier initiatief.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer E. Verrijken : Mijnheer de minister-president, u spreekt over de economie en de werkgelegenheid. Normaal is het beleid van een regering gebaseerd op twee pijlers, namelijk het monetaire en het fiscale beleid.

Voor deze regering is dat echter niet het geval. Een monetair en fiscaal beleid impliceren immers onafhankelijkheid. Die hebt u niet, aangezien u bent aangesteld door de heer Dehaene. Op economisch vlak bent u volledig ontwapend, fiscaal en monetair bestaat u niet. U zult dan ook voort moeten dobberen tot er echte onafhankelijkheid komt.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Verrijken, toch was u kandidaat voor de rechtstreekse verkiezing van dit parlement, wat, indien u van mening bent dat we hier geen zinnig werk kunnen doen, een contradictie is. (*Applaus*)

Ik raad u aan ontslag te nemen uit uw opdracht. (*Rumoer*)

Onze verantwoordelijkheid stapsgewijze invullen en opbouwen is de moeilijkste weg. De gemakkelijkste weg is, zoals u vooropstelt, zeggen dat het alles of niets wordt. Zoals een aantal collega's in hun betoog hebben aangehaald, geloven wij ook dat we dank zij een groeiende autonomie niet alleen in Belgisch maar ook in Europees verband een aantal oriënteringen kunnen vastleggen en een aantal oplossingen kunnen uitwerken.

De heer E. Verrijken : Bankroeten liquideren behoort ook tot onze bevoegdheid.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer J. Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, wat u nu doet is onwelvoeglijk. Onze collega Verrijken bedoelt dat u aan de Vlaamse opinie de indruk wilt geven dat u als Vlaamse regering een echt tewerkstellingsbeleid kunt uitstippelen en de strijd tegen de werkloosheid kunt voeren. Hij verwoordt de mening van onze fractie door te stellen dat u daarvoor de medewerking van andere overheden nodig hebt.

Hoe u het ook draait of keert, op dit ogenblik hebt u de sleutels tot een echt tewerkstellingsbeleid, namelijk de fiscaliteit en de sociale zekerheid, niet in handen. U houdt de Vlaamse publieke opinie voor dat de Vlaamse regering een aantal voorstellen inzake tewerkstelling en de bestrijding van de werkloosheid heeft. Maar u zegt er niet bij dat u de sleutels en de instrumenten daarvoor niet in handen hebt. En die moet u in handen hebben om autonoom te beslissen. Anders blijft u afhangen van onder meer de federale overheid.

Hier zegt u het niet, maar gisteren in Ter Zake wel. Toen stelde de BRTN-journalist u de vraag wat u zou doen indien de andere overheden waarop u rekent en waarop u moet rekenen omdat u de bevoegdheden niet hebt, niet mee marcheren. U antwoordde dat er dan een probleem is.

Wat is dat probleem en welke oplossing hebt u ? Samenleving, u wilt een tewerkstellingsbeleid voeren, maar u hebt de sleutels niet in handen om het autonoom en volledig onafhankelijk en zelfstandig te voeren.

De voorzitter : De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Wij volgen uw hypothese niet, omdat deze benadering naar mijn vaste overtuiging hooguit de mening is van 4 tot 5 percent van de Vlamingen. (*Rumoer bij het VB*)

U vergist zich namelijk met deze hypothese. Er tekenen zich wereldwijd immers twee fundamentele bewegingen af. Zo is er de verruiming naar grotere gehelen, waarvan de Europese Unie een goed voorbeeld is en dat is ook wat zich afspeelt in Noord- en Zuid-Amerika en Zuidoost-

Van den Brande

Azië. Onafhankelijke staten zijn immers te klein om een aantal oplossingen aan te reiken. Daartegenover staat de regionale beweging die voldoende dicht wil aansluiten bij de bestaande problemen.

In de verklaring van gisteren heb ik ook gezegd dat wij de eventuele bijkomende verantwoordelijkheid voorbereiden. Maar het zou een vaandelvlucht zijn, het zou onverantwoord en niet te verrechtvaardigen zijn, indien we met de armen gekruist zouden doen alsof we met 530 miljard frank geen beleid kunnen voeren.

Als we gaan doen alsof we geen bevoegdheid hebben op het vlak van onderwijs, infrastructuur, welzijn en zoveel andere domeinen, zou dat abdicatie van de verantwoordelijkheid betekenen.

De voorzitter : Mijnheer Van Hauthem, de minister-president heeft het woord. Ik zou voorstellen om af te ronden.

De heer J. Van Hauthem : Enerzijds pleit u voor fiscale autonomie, wat betekent dat u die nu niet hebt maar ze wel graag zou willen, als middel om onder meer een tewerkstellingsbeleid te voeren. Als wij u daar opmerkzaam op maken dan verwijst u naar het wereldgegeven en zo meer. Indien u werkelijk fiscale autonomie wenst dan had u daarvan een *conditio sine qua non* moeten maken in alle voorafgaande onderhandelingen met ondermeer Wallonië, de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en dergelijke meer.

Ik beweer niet dat u met de beschikbare middelen geen maatregelen kunt treffen, maar die fiscale autonomie is effectief de sluitsteen van de autonomie. U weet zeer goed waarom wij die niet krijgen, namelijk omdat dit aan het zuiden van het land een aantal middelen onttrekt. U hoeft zelfs geen principiële voorstander van Vlaamse onafhankelijkheid te zijn, om tot de conclusie te komen dat het de enige mogelijkheid is om over bepaalde middelen te kunnen beschikken om een zeker beleid te voeren.

Ik besluit mijn redenering, mijnheer de voorzitter. Het lijkt er sterk op dat u een slecht huwelijk hebt gesloten, mijnheer de minister-president. Men kan enerzijds bedrogen willen worden, maar als men ziet dat het ondanks alle mogelijke toegevingen van een kant niet gaat, dan gaat men uit elkaar. Onafhankelijkheid is geen doel maar een middel.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, u hebt het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Uit de verschillende uiteenzettingen, over alle fracties heen, merkte ik de grote bezorgdheid over de werkgelegenheid. Op middellange termijn moeten we afstappen van de gewinning

aan een te hoge werkloosheid. Dit vergt een inspanning van iedereen die daarin verantwoordelijkheid draagt.

Sommigen vragen zich af of we moeten wachten tot 15 december om maatregelen te treffen, aangezien we nu pas de grote lijnen hebben, de zeven doelstellingen die onder de sociale partners werden afgesproken. We wachten niet af, want 70 procent van de 530 miljard frank gaat rechtstreeks of onrechtstreeks naar werkgelegenheid en tewerkstelling in Vlaanderen.

Het is dus onjuist te stellen dat we wachten op bepaalde consensus-afspraken. Op elk van de grote dragers van het beleid spelen we in als ordentelijke overheid, die meer en meer probeert te ontdekken wat haar kerntaken zijn.

Wij geloven dus dat het de moeite loont om in Vlaanderen verder te bouwen en alle mogelijkheden op te zoeken om binnen een sociale consensus maatregelen te treffen te onderzoeken.

Ik blij voorstander van afspraken die we binnen een samenleving kunnen maken en ik ben blij dat dit wellicht zal kunnen in Vlaanderen. Ik ben er rouwig om dat de onderhandelingen op het federaal niveau niet konden doorgaan. Ik kan bevestigen dat wanneer we geen consensus bereiken tegen half december, de Vlaamse regering dan vanzelfsprekend zelf maatregelen zal treffen inzake werkgelegenheid en herverdeling van de arbeid.

De 3 miljard frank die wordt ingezet, dient voor de voortzetting van een aantal programma's. De 2 miljard frank extra hebben niet alleen te maken met saldi uit het verleden maar ook met de bijkomende inspanningen die we willen leveren. Het is vanzelfsprekend dat we moeten bekijken of het niet verstandig zou zijn om binnen het federaal kader met eigen middelen maatregelen te nemen voor Vlaanderen, die eventueel niet genomen worden in Wallonië of in Brussel. Dit betekent niet dat wij het federale niveau middelen zouden aanreiken, maar wel dat wij de mogelijkheid opeisen asymmetrische maatregelen te nemen wanneer dit nodig zou blijken voor de vooruitgang van de Vlaamse economie en voor de bevordering van de Vlaamse werkgelegenheid. Het is een positief gegeven als we dit doen met eigen middelen. De heren De Roo en Bossuyt hebben terecht met grote nadruk de aandacht gevestigd op dit tewerkstellingsoverleg. Er is natuurlijk het eeuwige discussiepunt over de middelen en mogelijkheden. Ik heb nooit beweerd dat wij alleen als Vlaamse overheid het werkgelegenheidsprobleem kunnen oplossen. Op de eerste plaats gaat het hier over een duurzaam en niet over een wild groeivermogen. Het is van groot belang dat we onze ligging, onze mensen, onze kennis zo goed mogelijk aanwenden.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer J. Geysels : Ik weet wat vermogen, groei en duurzaamheid zijn. Duurzaam vermogen vinden we in Luxemburg. Duurzaam groeivermogen ken ik echter niet.

Minister-president L. Van den Brande : Uw fractie zwaait vaak met de morele vinger en wil ons opzadelen met het monopolie van het gelijk en de moraal. Over de verschillende fracties heen proberen we allemaal, zowel de meerderheid als de oppositie, als dragers van centrale, lokale of provinciale verantwoordelijkheid inspanningen te leveren om tot goede resultaten te komen. De versterking van het groeivermogen van onze ondernemingen zal één van de essentiële punten vormen van de beleidsnota van minister Van Rompuy, die bevoegd is voor economie. Door toevoeging van het duurzaamheidsbegrip maken we duidelijk dat we niet willen toegeven aan de ongebreidelde groei waardoor het evenwicht tussen ecologie en economie helemaal teloor zou gaan.

Collega Van Dijk, u hebt met grote nadruk gezegd dat u het omgevingsbeleid dat we willen voeren, steunt. Inzake onderzoek en ontwikkeling, en infrastructuur zijn al grote inspanningen geleverd.

Dan kom ik tot de tweede prioriteit : het beter besturen. Het is opvallend dat dit punt nauwelijks in het debat is aangehaald. De liberale fractie heeft wel de vraag gesteld of wij niet het debat moeten voeren over de kerntaken van de overheid en wat we daar niet langer toe moeten rekenen. Ik moet u zeggen, mijnheer Denys, dat wij moeten openstaan voor dit debat. In de Septemberverklaring is er op dit punt een heel belangrijke aanzet gegeven . Wij zeggen daar precies dat wij voor de meer dan 30 pararegionale instellingen opnieuw willen nagaan welke taken er zijn weggelegd voor het ministerie en welke voor de instelling.

Er is uiteraard nog onze derde prioriteit, de stedelijke vernieuwing. Uit de vragen die gesteld zijn over het Sociaal Impulsfonds, meen ik te mogen afleiden dat er geen enkel meningsverschil kan zijn. De heer Geysels en ook anderen zijn daar dieper op ingegaan. Wat betreft de stedelijke vernieuwing en versterking is het vanzelfsprekend dat wij voor alle gemeenten en steden in Vlaanderen een aantal mogelijkheden, dus ook middelen en kredieten willen waarborgen in de toekomst. Want de stedelijke problematiek herleiden tot twee of drie grootsteden zou een grote vergissing zijn. Wij moeten evenzeer uiterst alert nagaan welke problemen zich in kleinere centrumsteden alsook in een aantal meer landelijke gebieden voordoen. Daartoe hebben we een optie genomen op een vast, gewaarborgd gedeelte in het Sociaal Impulsfonds. Ik denk daarbij onder meer aan het Bijzonder Fonds voor Maatschappelijk Werk en Welzijn, en andere. Daarbovenop wensen wij te komen tot nieuwe afspraken met de gemeenten, op basis van plannen en voorstellen.

Terloops, mijnheer Van Grembergen, u hebt de suggestie gedaan dat er ook convenanten kunnen worden afgesloten. Het zou volgens u misschien een goed idee zijn om een convenant af te sluiten tussen de Vlaamse Raad en de Vlaamse regering. Persoonlijk moet ik u zeggen dat ik daar wat moeite mee heb. Ik vind immers dat bij een modern, eigentijds parlement, en een regering van deze tijd beiden in hun eigen rol moeten blijven. Vier basistaken van een parlement, met name het geven van de budgettaire mogelijkheden, het uitoefenen van het controlerecht, het wetgevend initiatief, en de ecofunctie vanuit de samenleving, zijn zaken die eigenlijk niet in een convenant te vatten zijn, maar wel in een eerlijk en open samenspel tussen parlement en regering.

Mijnheer Denys, als u onze beschikbaarheid voor een constructieve dialoog met de oppositie in twijfel zou trekken, dan druk ik u nu op het hart dat er niets is veranderd tussen het moment van het afsluiten van het regeerakkoord en vandaag. Wij willen vanuit de Vlaamse regering in de grootst mogelijke openheid in de commissies en de plenaire vergadering een dialoog voeren, en begrijpen maar wat goed dat we dingen samen beter kunnen doen. Die beschikbaarheid blijft volkomen onaangeroerd.

Mijnheer de voorzitter, als de Septemberverklaring de tweede fase vormt, zal dit inhoudelijk en concreet een buitengewoon belangrijke fase zijn. Alle collega's van de Vlaamse regering zijn op dit ogenblik bezig met de voorbereiding van de beleidsnota's, die zoals afgesproken op elk domein zullen neergelegd worden.

De beleidsnota zal het programma uitwerken voor de komende 4 jaar en zal worden gekoppeld aan de beleidsbrieven en de begroting van 1996.

De Vlaamse regering heeft de handschoen opgenomen om in de beleidsbrieven inzake de verschillende domeinen zoals welzijn, economie, buitenlands en Europees beleid en onderwijs zeer concrete voorstellen uit te werken. Zij zal deze belofte nakomen.

Dat is de derde fase van het debat.

Inzake de vijfde prioriteit, leven en samenleven, wens ik te beklemtonen dat de regering budgettaire engagementen is aangegaan om de bereikte evenwichten tussen de voorliggende doelstellingen te kunnen realiseren.

Ik wens de twijfel over het belang dat deze regering maar zou hechten aan het gelijke kansenbeleid, uit de weg te ruimen. Ik herhaal dat de regering niet alleen een basiskrediet van 40 miljoen frank vrijmaakt voor het gelijke kansenbeleid, maar ook een beleidsafpraak heeft gemaakt om hiervan in de verschillende domeinen een speerpuntactie te maken.

Van den Brande

Mijnheer de voorzitter, collega's, de Vlaamse regering is van plan in samenwerking met dit parlement en over de grenzen van meerderheid en oppositie heen het verder verloop van de regeerperiode met volle overtuiging te sturen.

Wij wensen de vijf prioriteiten van de Septemberverklaring en het voorbereidend werk inzake de verdieping van de staatsvorming in dialoog met de Vlaamse Raad uit te werken.

Daarom vraag ik u de voorliggende krachtlijnen van het regeerbeleid en de algemene besluiten van de begroting 1996 goed te keuren. (*Applaus bij de meerderheidspartijen*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? De heer Gabriels heeft het woord.

De heer J. Gabriels : Mijnheer de voorzitter, tijdens de regeringsverklaring heeft de minister-president zich ertoe verbonden de werkloosheid binnen een periode van 4 jaar te halveren.

In zijn Septemberverklaring spreekt hij over een halvering op middellange termijn, namelijk voor het einde van deze eeuw.

Mijnheer de minister-president, is deze uitspraak een intentieverklaring of een resultaatverbintenis ?

In het eerste geval is de uitspraak volkomen vrijblijvend !

De voorzitter : Mevrouw Maes heeft het woord.

Mevrouw N. Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de minister-president, de voorzitter van de Volksunie-fractie hecht een bijzondere betekenis aan het woord convenant.

Hij bedoelt daarmee niet zozeer een behandeling in ondergeschikte rol zoals u de gemeenten dreigt op te dringen. Hij heeft veeleer willen aantonen dat u zich tegenover de Vlaamse Raad niet wilt verbinden tot resultaten.

Als ik mijnheer Gabriels goed heb begrepen, is het ook dat wat hij hier aanstipt. Eigenlijk zegt u ons, als boekhouder, dat u een aantal miljarden hebt en dat u van plan bent er een aantal dingen mee te doen en dat we, als we braaf zijn, u eventueel wat van advies zouden mogen dienen.

Maar wij zijn er ons van bewust dat wij een parlement zijn en dat wij de middelen ter beschikking van de regering stellen, op voorwaarde dat die regering het waard is om die middelen te beheren en op voorwaarde dat die regering er ons van kan overtuigen dat haar ideeën het waard zijn. Het is immers waar dat wij fiscaal en monetair geen staat zijn, maar het is evenzeer waar dat wij de autonoom

verkozen vertegenwoordigers zijn van zes miljoen Vlamingen die op ons rekenen voor hun dagelijks **welzijn**, hun werk, welvaart, gezondheid, onderwijs, cultuur, enzovoort. Daarom zijn wij hier. Wij zijn er niet omwille van de al te schaarse bevoegdheden of middelen die wij op dit ogenblik maar hebben.

Wij zijn er om dit totale welzijn mee te sturen. Wanneer wij daarvoor niet rechtstreeks bevoegd zijn, dan zal het ons, als vertegenwoordigers van ons volk, toch toekomen om hier te staan, te getuigen, ideeën over te brengen, maar ook het ongeduld en de frustraties te vertolken wanneer we die bij de diverse geleidingen van de bevolking ervaren. Wij mogen en kunnen niet opgeven, zelfs als de federale staat dat wel zou doen.

Mijnheer de voorzitter, in dit debat is ten overvloede tot uiting gekomen – soms in technische verklaringen, soms in suggesties, soms in wat meer ongeduldige verklaringen – dat de manier waarop de federale overheid met de tewerkstelling omgaat ons niet geruststelt. De drie miljard frank die u zou willen besteden, op voorwaarde tenminste dat er dit keer geen overschot is, beschouwen wij niet als echt soelaas.

Het gaat immers niet goed met de werkgelegenheid, zelfs als u stelt dat het aantal nieuwe jobs sneller groeit dan er arbeidsplaatsen verdwijnen. Maar het aantal mensen dat moet leven van die schaarse jobs is ook voortdurend groter geworden. Ik moet slechts verwijzen naar het strategisch plan van het VEV, dat u voldoende kent om te weten dat de cijfers die erin worden aangehaald ons allerminst vrij van zorgen maken.

Daarom pleiten wij met nadruk voor investeringen bedoeld om de tewerkstelling te bevorderen. Niet alleen omwille van de omgevingsfactoren, maar ook conjunctureel is dit een noodzaak, want vanaf 1997, 1998 moeten wij ons verwachten aan een mogelijke vertraging van de economische groei, zelfs aan een recessie van de economie, zodanig dat tegen die achtergrond de budgettaire orthodoxie waarvoor men u looft en prijst toch moet worden gerelativeerd.

Het voldoet immers niet hier als boekhouders tegenaan te kijken. Wij zullen moeten zorgen dat er daadwerkelijk meer gebeurt dan het besteden van drie miljard frank voor de bestrijding van de werkloosheid, zoniet zullen wij terecht veroordeeld worden door de Vlaamse publieke opinie en zal uw regering worden weggeblazen, al dan niet met haar drie miljard frank.

De regering moet beseffen dat de voortdurende delocatie van bedrijven in grote delen van Vlaanderen onrust wekt. Wij beseffen dat u in deze materie niet over het volledige wettelijke instrumentarium beschikt, maar wij hopen dat

Maes

u er alles aan zult doen en dat u ons de resultaten niet zult onthouden.

De helft van ons geld gaat naar onderwijs. De minister van Onderwijs pleit voor managers in het onderwijs. Ik hoop maar dat er een goede manager zit op het Departement van Onderwijs. Die manager zal beseffen dat de grote kosten in het middelbaar onderwijs alleen maar kunnen worden bestreden door minder opties aan te bieden. Anders is een beheersing van de kosten absoluut onmogelijk.

Minister L. Van den Bossche : U citeert uit de regeringsverklaring.

Mevrouw N. Maes : Ik hoop maar dat u uw geruststellende verklaringen zult kunnen waarmaken. Het hele onderwijs in rep en roer zetten, opdat de berg een muis zou baren, is niet erg rationeel.

Ik richt mij tot minister Martens en besluit met enige bedenkingen bij het gelijke kansenbeleid. Ik heb geen bezwaar tegen de goede behandeling van minderheidsgroepen zoals migranten, homoseksuelen, minder-validen. Maar ik ga uit mijn dak, wanneer u in een interview stelt dat vrouwen ook zo'n minderheid zijn. Het kan wel zo zijn dat vrouwen in de minderheid zijn in dit parlement, maar dat is geen reden om een minderhedenbeleid te voeren voor de vrouwen. Ik hoop dat de minister die verantwoordelijk is voor het gelijke kansenbeleid er alles voor zal overhebben om de gelijkheid in rechte en in feite in Vlaanderen te bewerkstelligen. Met lede ogen zal ik nog een tijdje de machtsongelijkheid moeten aanzien, maar ik beloof u dat we met de weinige vrouwen hier de zwijgende meerderheid zullen vertegenwoordigen. Een zwijgende meerderheid die u observeert, de centen telt en zich afvraagt hoe ze morgen moet rondkomen. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Het hoort tot de lange traditie van het Britse parlement om op dergelijke vragen te antwoorden met ja of nee. Ik zal het iets uitvoeriger doen.

Het betreft hier een optie op middellange termijn, waarbij we moeten samenwerken met de federale overheid en met andere overheden, met werkgevers en werknemers. Daarbij kan het nooit om een resultaatverbintenis gaan.

Onze inspanning is evenwel niet vrijblijvend. Mijnheer Gabriels, u weet heel goed dat dit de juiste draagwijdte is van een eerlijk beleid.

De voorzitter : Laten we met deze niet-vrijblijvende intentie afsluiten.

Het debat is gesloten.

BESLUIT VAN DE VLAAMSE REGERING van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995

– 29 (BZ 1995) – Nrs. 1 tot 3

Beraadslaging

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de beraadslaging over het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995.

De beraadslaging is geopend.

Mevrouw De Schamphelaere, verslaggever, heeft het woord voor een mondeling verslag.

Mevrouw M. De Schamphelaere, verslaggever (*Op de tribunej* : Dames en heren, Uw commissie heeft op 26 september 1995 het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 en de opmerkingen van het Rekenhof hierop onderzocht.

Zoals u bekend moeten, conform artikel 15 en 16 van de gecoördineerde wetten op de rijkscomptabiliteit, belangrijke herverdelingen van basisallocaties op hun conformiteit met de inhoud en de doelstellingen van de algemene uitgavenbegroting worden getoetst door het parlement.

Namens het Rekenhof, bij monde van mevrouw Duroi-Van Helmont, raadsheer, wordt nogmaals kort verwezen naar de opmerking opgenomen in het verslag bij bovengemeld besluit.

Er is ten eerste het voortijdige en derhalve niet toegelaten invoeren van de herverdeling in het financieel systeem van de Vlaamse Gemeenschap. Verder is er de kritiek met betrekking tot de verhoging van het krediet van basisallocatie 33.11, subsidies ter bevordering van het muziekgebeuren, in het programma 44.20, van 21 miljoen frank tot 25,6 miljoen frank.

Het betreft hier een facultatieve toelage, die conform het cultuurpact nominatim en met een maximum bedrag in het artikel 13 van het begrotingsdecreet van 21 december

De Schamphelaere

1994 werd opgenomen en die derhalve niet zonder toestemming van de decreetgever kan worden overschreden.

Minister Demeester-De Meyer, bevoegd voor begroting, antwoordt dat de opmerking met betrekking tot de voortijdige opnemings in het financieel systeem volkomen terecht is. Zij belooft de commissie met grote stelligheid dat zij erop zal toezien dat dit niet meer gebeurt. De bevoegde administratie krijgt hierover instructies.

Ook de tweede opmerking van het Rekenhof is terecht, aldus de minister. Zij stelt de commissie voor dat via een amendement op het tweede aanpassingsblad bij de begroting 1995, de hogervermelde herverdeling wordt ingebracht.

De commissie verklaart zich akkoord met de suggestie van de minister en zal aldus de gelegenheid krijgen deze verdeling decretaal te bekrachtigen. Niettemin wordt aangevoerd dat bij nominatim-toelagen in de begroting het controlerecht van het parlement in grote mate ontbreekt. Op die manier is niet duidelijk op welke basis deze subsidies worden verleend. Deze techniek zou de uitzondering moeten zijn.

De minister verklaart hierop dat de opmerking terecht is. Ze is echter nu niet aan de orde maar wel bij de eigenlijke begrotingsbesprekingen. Ze zal bij haar collega's aandringen om bij de opmaak van de begroting voor het jaar 1997 aan dit euvel zoveel mogelijk te verhelpen.

Tot slot verwijst Mevrouw Duroi-Van Helmont nog naar het Boek van het Rekenhof 1994 waar met betrekking tot de techniek van de herverdeling van basisallocaties wordt gewezen op veel voorkomende tekortkomingen inzake de procedure (Stuk 11 (1994-1995) – Nr. 1, blz. 16).

Een lid verklaart dat uit respect voor de werking van het parlement, dat geroepen wordt de conformiteit van deze herverdelingen te toetsen aan de begroting, de door het Rekenhof gemaakte opmerkingen door de regering en de administratie ernstig moeten worden genomen.

De commissie sprak zich met 8 stemmen tegen 1 bij 2 othoudingen uit over de conformiteit van de in het besluit voorgestelde herverdeling van basisallocaties met de begroting 1995. (*Applaus*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Nee)

Aangezien niemand meer het woord vraagt, verklaar ik de beraadslaging voor gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming houden over het voorstel van motie van de heren Taylor en Lisabeth houdende overeenstemming van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van

basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 met de inhoud en de doelstellingen van het decreet van 21 december 1994 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995.

VERVOLGING TEN LASTE VAN EEN LID VAN DE VLAAMSE RAAD

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verslag van de Commissie voor Vervolgeningen betreffende de vervolging ten laste van een lid van de Raad.

De heer Goovaerts, verslaggever, heeft het woord.

De heer L. Goovaerts, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, dit dossier is het eerste dat de Commissie voor Vervolgeningen behandelt in het kader van het rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement als authentiek autonome instelling.

Na de verre van principiële bespreking van deze zaak op 4 en 5 juli, houdt de commissie er thans aan, de constitutionele basisprincipes met betrekking tot de parlementaire onschendbaarheid in het verslag op te nemen, alsmede de door de parlementaire instanties gehanteerde toetsingscriteria.

De commissie had daarbij oog voor de ware betekenis van wat men verkeerdelijk de parlementaire onschendbaarheid noemt. Het gaat hier inderdaad niet echt om een onschendbaarheid in de juridische zin van het woord maar veeleer om een tijdelijke hinderpaal van procedurele aard, door sommigen omschreven als een bijkomende ontvankelijkheidsvereiste voor de openbare vordering. Net zoals alle burgers blijven de leden van de wetgevende kamers onderworpen aan de wet. Van een echt privilege kan dan ook geen sprake zijn.

Artikel 59 van de huidige grondwet, wil immers vermijden dat het lidmaatschap van de wetgevende macht wordt gebruikt om de normale werking van het gerecht te hinderen.

Wij dienen erover te waken dat een grondwettelijk aanvaardbaar evenwicht wordt nagestreefd, tussen enerzijds het recht van de natie overeenkomstig de wil van het volk vertegenwoordigd te worden en anderzijds de noodzaak te verhinderen dat wie dan ook, zij het zelfs maar gedeeltelijk, definitief aan de toepassing van de wetgeving zou ontsnappen.

Goovaerts

De commissie heeft zich laten inspireren door een lange reeks precedents in Kamer en Senaat, waarbij ook een specifieke benadering werd ontwikkeld voor die gevallen waarin machtiging tot vervolging wordt gevraagd in zaken die voor de rechtscolleges in tweede aanleg dienen te worden behandeld.

Deze problematiek vertoont namelijk een aantal bijzondere kenmerken die het voorliggende geval typeren. Aan de orde is dan immers niet de vraag of de door het openbaar ministerie ingestelde vervolging moet worden geschorst maar wel of na een uitspraak in Eerste Aanleg de machtiging tot vervolging kan worden geweigerd, waardoor voor de duur van de parlementaire zitting geen uitspraak in beroep kan worden gedaan.

Een dergelijke beslissing zou op veel ruimere en indringender wijze ingrijpen in het beginsel van de scheiding van de machten. Het eventueel weigeren van de machtiging tot vervolging is in deze fase van de procedure, waar de invloed van de vervolging op de uitoefening van de parlementaire activiteiten veeleer minimaal te noemen is, ook niet te verantwoorden vanuit de aan Artikel 59 van de grondwet ten grondslag liggende ratio legis, te weten het verzekeren van de ongehinderde uitoefening van het parlementair mandaat.

Onze commissie heeft verder oog gehad voor de door de parlementaire instanties gehanteerde toetsingscriteria. Het gaat er immers om bij de concretisering van de algemene constitutionele principes de voorgelegde dossiers in een geest van sereniteit en verantwoordelijkheid te behandelen.

In beginsel zijn de wetgevende instellingen hierbij niet gebonden aan welomschreven criteria. Het bepalen of de bescherming van de parlementaire functie door het instellen of opschorten van een vervolging, is immers een uiterst delicaat appreciatieprobleem waarover enkel en alleen de betrokken parlementaire assemblee kan oordelen. Zij zal immers als verlichte bewaker van alle rechten streng waken over de geoorlooftheid en opportuniteit van de vervolgingen.

In de loop van de Belgische parlementaire geschiedenis heeft zich echter doorheen een veelvoud van parlementaire precedents een vast, maar mettertijd eveneens evolutief patroon ontwikkeld, zodat tot op heden zonder overdrijven kan worden gesteld dat de parlementaire assemblees met een beproefd en vaststaand toetsingsschema werken.

Om bevoegdheidsgeschillen tussen de rechterlijke en de wetgevende macht te vermijden, dient het onderzoek van het dossier in twee aspecten te worden gesplitst. In een eerste fase zal de betrokken parlementaire instelling na-

gaan of het verzoek tot opheffing van de onschendbaarheid wel eerlijk en ernstig is. Met eerlijk wordt bedoeld dat de vervolging niet mag zijn ingegeven door redenen vreemd aan een goede rechtsbedeling. Dat het verzoek eveneens ernstig moet zijn, betekent dat de gewenste vervolging niet klaarblijkelijk, prima facie, op een imperatief rechtsbevel mag stuiten en dat er toereikende aanwijzingen of bezwaren moeten zijn om het verzoek niet als van iedere grond ontbloot van de hand te doen.

Een deel van het onderzoek is gericht op het vrijwaren van de intellectuele onafhankelijkheid van het parlementslid, door deze te beschermen tegen manifest vexatoire vervolgingen.

Van een heel andere aard is de tweede fase van het onderzoek. Hier stelt de betrokken vergadering zich de vraag of haar materiële goede werking door de voorgenomen vervolging in het gedrang komt en, zo ja, of deze storing kan worden verantwoord. Hierbij moet worden opgemerkt dat de bescherming van de materiële goede werking van de wetgevende kamers geen absolute rechtswaarde is. Het gaat veeleer om het zorgvuldig afwegen van diverse rechtswaarden die elk een bepaald gewicht in de schaal leggen.

De evolutie van de arbeid van de wetgevende kamers heeft over de laatste decennia nog een bijkomend criterium geschapen. Zo heeft eerst de Kamer van Volkvertegenwoordigers en later eveneens de Senaat besloten de opheffing of de schorsing van de vervolging te weigeren, telkens deze werd ingesteld om politiek getinte feiten. De Kamers willen immers niet dat de uitvoerende en de rechterlijke macht het parlementslid tijdens zijn mandaat lastig vallen in politieke aangelegenheden.

In de gegeven omstandigheden, en met voormelde beschouwingen voor ogen, heeft de commissie de voorafgaanden van deze zaak onderzocht en zich gebogen over de huidige situatie, te weten, het door onze collega ingestelde beroep. Bovendien meent de commissie dat de parlementaire onschendbaarheid van het betrokken lid kan worden opgeheven. Het betrokken parlementslid kan immers in hoger beroep niet zwaarder worden veroordeeld dan in eerste aanleg, aangezien het parket geen beroep heeft aagetekend. Vanuit een teleologisch functionalistische benadering van de parlementaire onschendbaarheid, meent de Commissie voor Vervolgingen dat de uitvoering van een eventuele veroordeling in hoger beroep nog enkel aan haar voorafgaandelijke machtiging moet worden onderworpen in zoverre ze enige bevoegdheidsbevattende maatregelen zou omvatten. Alleen dit type van veroordeling is immers van aard om de ongestoorde uitoefening van het parlementair mandaat van de betrokkene in het gedrang te brengen.

Goovaerts

Mijnheer de voorzitter, collega's, de voorzitter stelt dan ook eenparig voor :

Ten eerste, om de vervolging ten laste van de heer Peter Van Velthoven toe te laten, met dien verstande dat de uitoefening van het parlementaire mandaat van het betrokken lid niet wordt belemmerd en ten tweede, om de voorzitter van de Vlaamse Raad te verzoeken om de minister van Justitie mede te delen dat, bij een eventuele veroordeling ten laste van de betrokkene slechts een voorafgaand verlov van de Vlaamse Raad is vereist voor de tenuitvoerlegging van elke gebeurlijke maatregel van vrijheidsberoving.

De voorzitter : In verband met deze materie kan alleen de betrokkene of een van zijn vertegenwoordigers en een spreker voor en een spreker tegen het woord nemen.

De heer Dumez heeft het woord.

De heer P. Dumez (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, geachte ministers, collega's, er was in de commissie voor Vervolgingen eenparigheid en dus geen voor of tegen. Als voorzitter van deze commissie wil ik er een aspect aan toevoegen dat naar mijn oordeel van fundamenteel belang is.

De heer Geysels heeft de minister-president vragen gesteld over de vernieuwde politieke cultuur waarop hij te weinig respons kreeg. Mijnheer Geysels, natuurlijk kan men die vraag stellen, maar in de eerste plaats moeten we ze aan onszelf richten. Daarom wil ik onderstrepen dat wij in de commissie voor Vervolgingen daaraan trachten tegemoet te komen. Met de eenparigheid, waarover ik mij verheug, hebben wij ook een innoverende stap willen zetten.

Het zal u wellicht opgevallen zijn, collega's, dat wij in dit concreet dossier met onze autonomie een stap verder zijn gegaan dan de Kamer van Volksvertegenwoordigers in het parallel lopende dossier. Het concrete punt is dat de minister van Justitie, indien de rechter de sanctie zou bevestigen, aan ons geen toestemming hoeft te vragen over de uitvoering ervan, voor zover de sanctie geen vrijheidsberovende maatregelen zou inhouden. In pecuniaire vermogenssancties menen we geen rol te moeten spelen.

Ik denk dat dit ook fundamenteel inspeelt op de nieuwe tendenzen over het begrip van onze onschendbaarheid. De parlementaire instelling moet worden beschermd door de onschendbaarheid, maar niet de figuur van de betrokken personen. Wij kunnen ons geen privileges toeëigenen.

Wij hebben in die zin een lijn willen trekken in de nieuwe autonomie van ons parlement. Ik hoop dat wij een bijdrage hebben geleverd tot de responsabilisering van onze functie. Om die redenen verzoek ik u ook ons voorstel goed te keuren.

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord ? (Neen)

VASTE COMMISSIE VOOR TAALTOEZICHT

Voordracht van kandidaten voor de benoeming van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht -Nederlandse afdeling

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voordracht van kandidaten voor de benoeming van vijf vaste en vijf plaatsvervangende leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht.

Conform de evenredige verdeling komen aan de verscheidene fracties de volgende mandaten toe :

CVP: 2 mandaten
VLD : 1 mandaat
SP: 1 mandaat
VB: 1 mandaat

De lijst met de door de fracties voorgestelde kandidaten die door de Raad aan de Koning ter benoeming moeten worden voorgedragen, werd in de zaal rondgedeeld.

Aangezien het aantal ingediende kandidaatstellingen overeenstemt met het aantal door de Raad voor te dragen kandidaten, verklaar ik ter benoeming door de Koning voorgedragen :

Als eerste kandidaten : de heren Marc Boes, Christiaan Van Eeckaute, Emmanuel Vandenbossche, Louis Van Buyten, Paul Meeus ; als tweede kandidaten : mevrouw Greta Claes, de heren Ivo Van Den Bossche, Willem Vanden Broucke, mevrouw Christel Op De Beeck, de heer Yves Buysse ; als derde kandidaten : mevrouw Helga De Baets, de heren Luc Faveyts, Eric Indeherberge, Jan Verlinden, Peter Lemmens.

De lijst met deze kandidaten zal aan de Koning worden overgezonden.

MEDEDELING VAN DE VLAAMSE REGERING

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de goedkeuring van de krachtlijnen van het toekomstig regeringsbeleid die de Vlaamse regering bij monde van haar voorzitter aan de Raad heeft gevraagd.

Voorzitter

De leden die akkoord gaan, stemmen ja, de anderen stemmen neen of onthouden zich.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat van de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 39 :

115 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
60 leden hebben ja geantwoord ;
55 leden hebben neen geantwoord ;

Ziehier het resultaat van de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikelen 127 tot 129 :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
58 leden hebben neen geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Becq S.
Beerden G.
Bossuyt G.
Candries H.
Cannaerts L.
Cardoen G.
Coens J.
De Batselier N.
De Loor H.
De Meyer J.
De Ridder P.
De Roo J.
De Schamphelaere M.
De Vilder Freddy
Decaluwé C.
Delcroix L.
Deprez P.
Desmet P.
Dielens F.
Doomst M.
Dumez P.
Gesquiere M.
Goos J.
Grouwels B.
Heeren V.
Hostekint P.
Kenzeler A.
Lindekens K.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.

Matthijs E.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Olivier M.
Quintelier L.
Sarens F.
Schuermans E.
Sleeckx J.
Stevaert S.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taylor J.
Timmermans J.
Tobback B.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Cleuvenbergen R.
Van der Poorten M.
Van Hecke M.
Van Looy J.
Van Nieuwenborgh G.
Van Nieuwkerke A.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Vanvelthoven P.
Van Wallendael T.
Vandenbossche W.
Vandenbussche M.
Vandendriessche B.
Vanleenhove G.
Voorhamme R.
Weys J.

NEEN hebben geantwoord :

Aers W.
Avontroodt Y.
Beysen W.
Bogaert J.-M.
Browaeyns J.
Caubergs J.
Ceysens P.
Cordeel M.
Creyelman F.
De Groot E.
De Gucht K.
De Reuse H.
Demeulenaere J.
Denys A.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewinter F.
Dillen M.
Dua V.
Feytons F.

Voorzitter

Gabriels J.
Geysels J.
Goovaerts L.
Huybrechts P.
Keulen M.
Lachaert P.
Lauwers H.
Laverge J.
Lootens-Stael D.
Maes N.
Malcorps J.
Penris J.
Platteau S.
Ramoudt D.
Sannen L.
Sauwens J.
Stassen J.
Strackx F.
Van Aperen A.
Van Den Heuvel R.
Van Dijck K.
Van Eyken C.
Van Grembergen P.
Van Hauthem J.
Van Lindt S.
Van Mechelen D.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Overmeire K.
Van Vaerenbergh E.
Van Wallegem R.
Vandenbroeke C.
Vanderpoorten M.
Verlinden M.
Vermeiren F.
Verougstraete C.
Verrijken E.
Verwimp-Sillis C.
Wymeersch F.

De Raad gaat dus akkoord met de toekomstige krachten van het beleid van de Vlaamse regering.

VOORSTEL VAN MOTIE van de heren J. Taylor en C. Lisabeth houdende overeenstemming van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 met de inhoud en de doelstellingen van het decreet van 21 december 1994 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995.
– 29 (BZ 1995) – Nr. 3

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van motie van de heren Taylor en Lisabeth houdende overeenstemming van het besluit van de Vlaamse regering van 28 juli 1995 tot herverdeling van basisallocaties van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995 met de inhoud en de doelstellingen van het decreet van 21 december 1994 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1995.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat van de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikel 39 :

107 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
60 leden hebben ja geantwoord ;
31 leden hebben neen geantwoord ;
16 leden hebben zich onthouden ;

Ziehier het resultaat van de aangelegenheden bedoeld in Grondwetsartikelen 127 tot 129 :

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
63 leden hebben ja geantwoord ;
34 leden hebben neen geantwoord ;
16 leden hebben zich onthouden ;

JA hebben geantwoord :

Becq S.
Bossuyt G.
Candries H.
Cannaerts L.
Cardoen G.
Coens J.
De Batselier N.
De Loor H.
De Meyer J.
De Ridder P.
De Roo J.
De Schamphelaere M.
De Vilder F.
Decaluwé C.
Delcroix L.
Deprez P.
Desmet P.
Dielens F.
Doomst M.
Dumez P.
Gesquiere M.
Goos J.
Grouwels B.
Heeren V.
Hostekint P.

Voorzitter

Kenzeler A.
Lindekens K.
Lisabeth C.
Logist M.
Marsoul H.
Matthijs E.
Maximus L.
Merckx-Van Goey T.
Olivier M.
Quintelier L.
Sarens F.
Schuermans E.
Sleeckx .
Stevaert S.
Suykerbuyk H.
Swennen G.
Swinnen R.
Taylor J.
Timmermans J.
Tobback B.
Tyberghien-Vandenbussche M.
Van Cleuvenbergen R.
Van der Poorten M.
Van Hecke M.
Van Looy J.
Van Nieuwenborgh G.
Van Nieuwkerke A.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Wallendael T.
Vandenbossche W.
Vandenbussche M.
Vandendriessche B.
Vanleenhove G.
Vanvelthoven P.
Verrijken E.
Voorhamme R.
Weyts J.

NEEN hebben geantwoord :

Avontrodt Y.
Beysen W.
Browaeyns J.
Caubergs J.
Ceysens P.
Cordeel M.
De Groot E.
Demeulenaere J.
Denys A.
Deswaene R.
Devolder J.
Dewinter F.
Dillen M.
Feytons F.
Gabriels J.

Goovaerts L.
Keulen M.
Lachaert P.
Lauwers H.
Laverge J.
Lootens-Stael D.
Platteau S.
Ramoudt D.
Van Aperen A.
Van Dijck K.
Van Lindt S.
Van Mechelen D.
Van Nieuwenhuysen L.
Van Vaerenbergh E.
Van Wallegem R.
Vandenbroeke C.
Vanderpoorten M.
Verlinden M.
Vermeiren F.

Zich ONTHOUDEN hebben :

Aers W.
Creyelman F.
De Reuse H.
Dua V.
Geysels J.
Huybrechts P.
Malcorps J.
Penris J.
Sannen L.
Stassen J.
Strackx F.
Van Den Heuvel R.
Van Eyken C.
Verougstraete C.
Verwimp-Sillis C.
Wymeersch F.

Dientengevolge neemt de Raad de motie houdende over-eenstemming aan. Ze zal aan de Vlaamse regering worden overgezonden.

VERVOLGING TEN LASTE VAN EEN LID VAN DE VLAAMSE RAAD

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over de besluiten van de commissie voor Vervolgeningen.

Begin van de stemming.

Voorzitter

Heeft iedereen gestemd ? (Ja)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat :

121 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

121 leden hebben ja geantwoord ;

JA hebben geantwoord :

Aers W.

Avontroodt Y.

Becq S.

Beerden G.

Beysen W.

Bogaert J.-M.

Bossuyt G.

Browaeyts J.

Candries H.

Cannaerts L.

Cardoen G.

Caubergs J.

Ceysens P.

Coens J.

Cordeel M.

Creyelman F.

De Batselier N.

De Groot E.

De Gucht K.

De Loor H.

De Meyer J.

De Reuse H.

De Ridder P.

De Roo J.

De Schamphelaere M.

De Vilder F.

Decaluwé C.

Delcroix L.

Demeulenaere J.

Denys A.

Deprez P.

Desmet P.

Deswaene R.

Devolder J.

Dewinter F.

Dielens F.

Dillen M.

Doomst M.

Dua V.

Dumez P.

Feytons F.

Gabriels J.

Gesquiere M.

Geysels J.

Goos J.

Goovaerts L.

Grouwels B.

Heeren V.

Hostekint P.

Huybrechts P.

Kenzeler A.

Keulen M.

Lachaert P.

Lauwers H.

Laverge J.

Lindekens K.

Lisabeth C.

Logist M.

Lootens-Stael D.

Maes N.

Malcorps J.

Marsoul H.

Matthijs E.

Maximus L.

Merckx-Van Goey T.

Olivier M.

Penris J.

Platteau S.

Quintelier L.

Ramoudt D.

Sannen L.

Sarens F.

Sauwens J.

Schuermans E.

Sleeckx J.

Stassen J.

Stevaert S.

Strackx F.

Suykerbuyk H.

Swennen G.

Swinnen R.

Taylor J.

Timmermans J.

Tobback B.

Tyberghien-Vandenbussche M.

Van Aperen A.

Van Cleuvenbergen R.

Van Den Heuvel R.

Van der Poorten M.

Van Dijck K.

Van Eyken C.

Van Grembergen P.

Van Hauthem J.

Van Hecke M.

Van Lindt S.

Van Looy J.

Van Mechelen D.

Van Nieuwenborgh G.

Voorzitter

Van Nieuwenhuysen L.
Van Nieuwkerke A.
Van Overmeire K.
Van Peel M.
Van Rompaey H.
Van Vaerenbergh E.
Van Wallegem R.
Van Wallendael T.
Vandenbossche W.
Vandenbroeke C.
Vandenbussche M.
Vandendriessche B.
Vanderpoorten M.
Vanleenhove G.
Vanvelthoven P.
Verlinden M.
Vermeiren F.
Verougstraete C.
Verrijken E.
Verwimp-Sillis C.
Voorhamme R.
Weyts J.
Wymeersch F.

Dientengevolge neemt de Raad de besluiten van de commissie aan.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden.

Wij komen opnieuw bij een op dinsdag 17 oktober eerstkomende.

Ik stel voor het bepalen van uur en agenda voor de volgende plenaire vergadering aan het Bureau en uw voorzitter over te laten.

Geen bezwaar ? (*Instemming*)

De vergadering is gesloten.

- *De vergadering wordt gesloten om 17.36 uur.*
